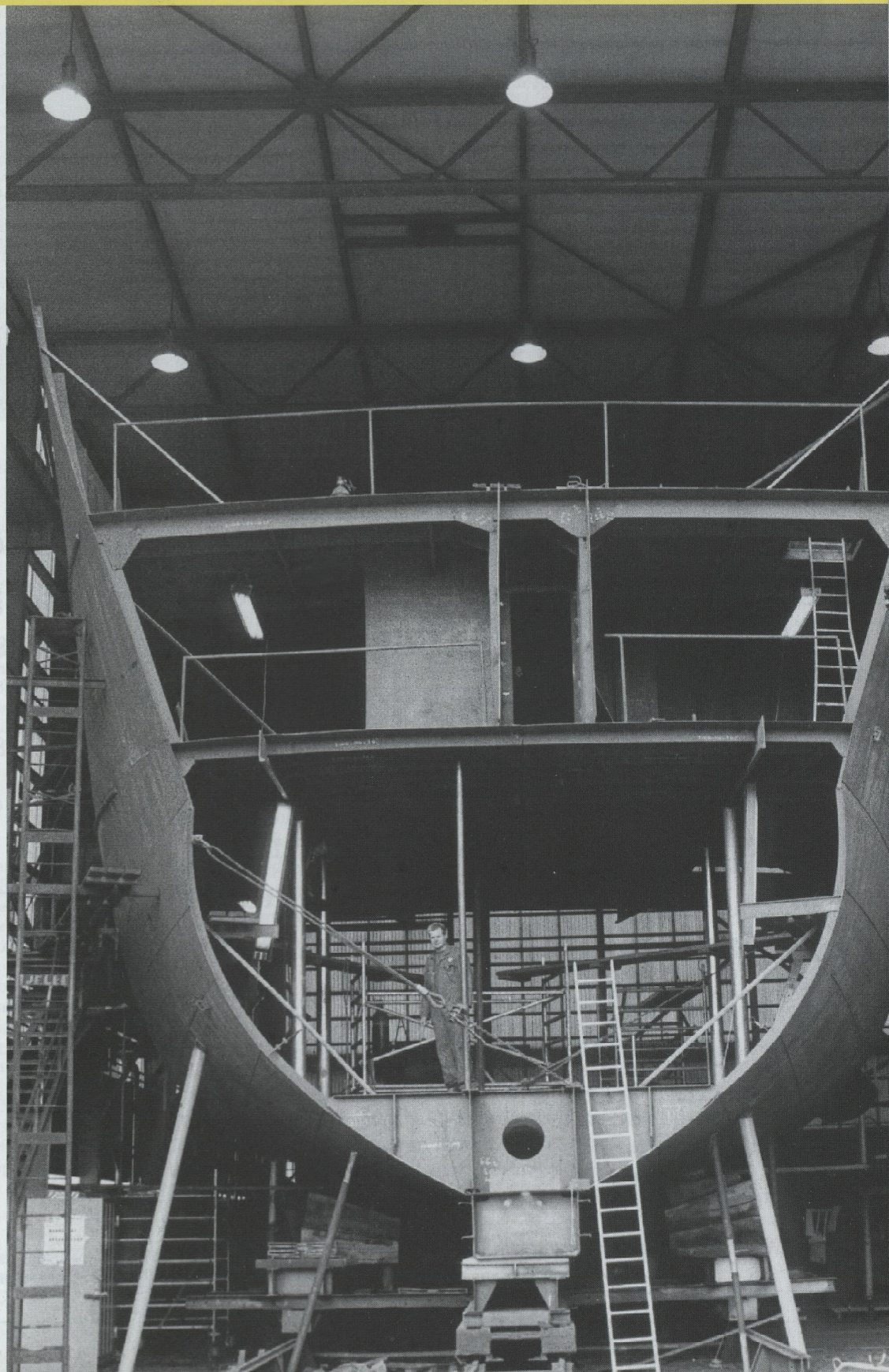

H HET VISSERIJBLAD
66 VVB

België - Belgique
P.B.
8400 OOSTENDE 1
3/4637

FOCUS op URK

Stoomtreiler lost zijn vangst van 15.000 kg haring in de Oostendse haven. Jaartal foto (vóór 1931) onbekend.

Adverteren in Het Visserijblad is een goede zaak. Er is maar één maandblad dat regelmatig gekocht (en gelezen!) wordt door reders, schippers, vissers, vishandelaars, visserijliefhebbers (en door al hun familieleden, vrienden en kennissen). Dat is nu al 66 jaar het geval.

Mocht u willen adverteren, maar nog niet overtuigd zijn, kijk dan eens wie wél adverteert in Het Visserijblad. Zij weten waarom.

Stuur mij vrijblijvend uw advertentietarieven op

Firmanaam:

Contactpersoon:

Straat & nummer:

Woonplaats en postnummer:

Uitknippen en terugsturen naar HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene. Faxen kan ook op nummer 059 / 32 55 59.

HVB 66

HET VISSERIJBLAD

Onafhankelijk magazine
van de zee

Losse nummers 100 bef

Colofon

MEDEWERKERS: André Baert, Fernand Boone, Robert Coelus, Walter Debrock (†), Juul De Vocht, De Zet-
duivel, Philippe Godfroid, Norbert Hostyn, L.A. Inghelbrecht, Frank Neyts, Jef Klausling, Willem Lanszweert, Marc Loy, Flor Vandekerckhove (redactie), Annie Vanhee (tekeningen), Willy Versluys (directie), Vuurtorenwachter (De Laatste), Guido Walters (redactie).

Verantwoordelijke uitgever:

Danny Crabeels,

Slipwaykaai 1, Oostende

UITGEVERIJ: VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en
alle correspondentie naar
HVB,

Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene
Tel. en fax: 059/32 55 59

De uitgever is niet verantwoordelijk voor standpunten of meningen van auteurs die het artikel met hun naam ondertekenen.
© HVB. Artikels, of delen ervan, mogen alleen maar overgenomen worden na schriftelijke toestemming van de uitgeverij.

ISSN: 0776-6912

Abonnementen!

* Jaarabonnement België (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 1.200,- bef op rekening

384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.

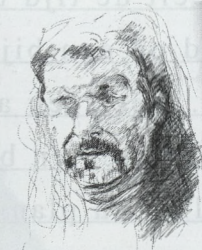
Steunabonnementen:

2 000,- BEF/jaar.

* Jaarabonnement Nederland (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door storting van 113 gulden op nummer 64.14.29.592 t.n.v. vzw Liefkemores [Generale Bank Nederland, Lange Wolstraat 10-12 te 4524 CA Sluis (NI)] Vermelding: abo HVB.

Omslagfoto Guido Walters: Ierse twin-rigger van 38 meter in aanbouw bij Metz in Urk.

Dank

DIT TIJDSCHRIFT HEEFT in de voorbije periode enkele spannende momenten beleefd. We hebben een moeilijke tijd achter de rug die uiteindelijk ten gunste van het blad afgesloten werd. Het is niet dat we opeens in de luxe baden, maar we hebben momenteel wel méér adverteerders, méér abonnees, méér ruggensteun dan we dat in de voorbije jaren gewoon waren. Daar waar we enkele maanden geleden nog dachten dat we nauwelijks het einde van het jaar zouden halen, kunnen we nu al zeggen dat we er ook in het volgende millennium bij zullen zijn.

De voorbije maanden zijn ook boeiend geweest omdat zich rond de HVB-perikelen een scheiding der geesten afgetekend heeft die verhelderend was.

Langs de ene kant van de lijn vonden wij degenen die maar al te blij waren dat er (misschien, hopelijk, eindelijk...) een einde zou komen aan het vrijmoedige geschrijf dat dit blad kenmerkt. Aan die kant troffen we een merkwaardig allegaartje van fatsoenrakkers, uitgevers van tijdschriftjes (die op een obscene manier aasden op de adverteerders in dit blad), andersdenkenden die hun anders denken tot éinig denken willen promoveren, mensen die om allerlei redenen de redacteur of de directeur (of beiden) van HVB niet kunnen luchten, zedenmeesters en tenslotte ook sommige vertegenwoordigers uit de visserijsector, die een haast historische weerzin tegen dit tijdschrift hebben.

Langs de andere kant vonden we de mensen die daadwerkelijk iets gedaan hebben om HVB boven water te houden. Daar behoort — ere wie ere toekomt — heel zeker de directeur van dit blad toe. Ondanks het feit dat wat wij schrijven (zachtjes uitgedrukt) niet steeds 's mans gedachtegang volgt, heeft hij belangrijke stappen gezet die het voortbestaan van dit blad garanderen. Ja, (sommige) liberalen hebben liberale kantjes die het waard zijn gekoesterd te worden. Daar behoren verder veel lezers bij waarvan er een aantal hun steun (ook nu weer) in lezersbrieven uitgedrukt hebben. Ook hebben politici van diverse plimage ons opgebeld met de vraag of ze voor ons iets kunnen doen. Sommige medewerkers hebben (nog) een tandje bijgestoken en ten slotte zijn er naast onze 'klassieke' adverteerders een aantal nieuwe bijgekomen die ons op die manier over de jaarwende zullen helpen. Bij al onze adverteerders treffen we trouwens — ook dat mag eens gezegd worden — veel mensen aan met een groot hart. De waarde van een gemeenschap kan gemeten worden aan de plaats die ze geeft aan d'r critici. De steun die we de voorbije maanden, soms uit onverwachte hoek, mochten noteren, bewijst nog eens dat de vissersgemeenschap bijzonder waardevol is. En uniek, want welke sector, welke streek, welke groepering of gemeenschap heeft vandaag nog steeds een onafhankelijk tijdschrift dat vrijmoedig tegen de heilige huisjes schopt, dat zaken op tafel legt die de elite liever onder tafel houdt, dat elkeen aan het woord laat (ook degenen die men liever niet hoort), dat, met andere woorden, ècht onafhankelijk is. De visserij heeft vandaag nog steeds zo'n tijdschrift.

Aan al degenen die ons daarbij geholpen hebben, helpen en zullen helpen: dank!

Flor Vandekerckhove

Aan de top van de vissector wordt nogal wat afvergaderd. Een groep heren (en af en toe ook wel een enkele dame) verdeelt de tijd tussen vergaderingen aan west- en oostkust, tussendoor langslopend op een bijeenkomst aan de middenkust, waarna het landinwaarts gaat naar... weer een andere vergadering.

Zij coördineren, bespreken, adviseren, calculeren en brainstormen. Ze beslissen over visies, budgetten, projecten, voorstellen en plannen.

Dat ze dat willen doen, kan alleen maar onze bewondering wekken, maar over wàt zij jaar in jaar uit aan die tafels uitbroeden, komen u en ik helaas haast niets te weten, want zij houden de lippen op elkaar... tenzij ze eens in ruzie vallen.

Dan wordt het deksel van de beerput gehaald.

Bestaat er een geheime agenda om de Zeebrugse Visveiling te fnuiken?

Z.V. wraakt Freddy Pollet als plannenmaker

IN DE SCHOOT VAN het Vlaams Visserijcomité (VVC) werd eind 1998 beslist een 'toekomststrategie voor de visserijsector' te ontwerpen. De taak werd toegewezen aan Freddy Pollet, ooit directeur van de Z.V.

Die keuze was niet naar de smaak van de beheerders van die vismijn. En dat lieten ze het VVC ook weten.

Een kopie van de betreffende brief werd ons enkele weken geleden anoniem (!) toegestuurd. Het blijkt bijzonder leerzame lectuur te zijn omdat de ZV erin alle registers opentrekt.

De brief — een merkwaardige combinatie van een ologsverklaring en een klaagzang — werd ondertekend door Marc Bekaert, gedelegeerd bestuurder en Simon Ruiter Voorzitter van de nv Zeebrugse Visveiling.

HET TOENMALIGE KABINET Van den Brande (vorige Vlaamse regering) had de sector gevraagd om naar analogie met de landbouw een toekomststrategie uit te werken, een 'masterplan' voor de ontwikkeling van de visserij. Het document moest de sector in zijn geheel — vanaf de vangst tot de consument — onderzoeken en erover waken dat alle geledingen daarbij op een gelijkwaardige manier aan bod komen. Daarnaast moest het ook een concreet en praktisch plan voor de jaren 2001/2002 uitwerken. Een en ander zou resulteren in adviezen voor het beleid. De VVC reserveerde eerst het ronde sommetje van een miljoen frank en Freddy Pollet zette zich vervolgens aan het werk. Hij presenteerde op 8 december al een eerste schets van wat dat masterplan zou worden. Bedoeling was dat het volledig uitgewerkt zou zijn tegen 15 september. Of dit ook zo gebeurd is, is zeer onzeker, want Pollet kreeg flinke tegenwind die ons laat vermoeden dat de man uiteindelijk wel met zijn miljoen naar huis zal gaan... zonder dat hij weliswaar zijn masterplan **heeft mogen** opstellen.

Veto

Voor de Zeebrugse Visveiling

(ZV), 's lands grootste vismijn, was het onmogelijk daarover met Pollet samen te werken, zo blijkt. Iedereen weet, zo stelt de ZV-protestbrief (1), dat *'Pollet 9 jaar in de vismijn tewerkgesteld werd en dat wij uit elkaar gegaan zijn o.a. omwille van verschillende visies omtrent de strategie van de vismijn.'* De Z.V. had haar bezwaar overigens al veel eerder laten weten aan de *Desutter* die voorzitter van dat VVC is en aan *Maenhoudt* die het idee van een 'masterplan' op de vergadertafel legde. Beide sleutelfiguren in de VVC legden de ZV-bezwaren evenwel naast zich neer.

Dat konden de ZV-beheerders niet laten passeren. Als hun veiling minder goede tijden gekend heeft, dan kwam dat, volgens hen, helemaal door de toenmalige werknemer Pollet en zijn visie.

Omgekeerd geldt evenzeer: sinds Pollet bij de ZV weg is, gaat alles daar opperbest. In de woorden van *Bekaert*: *'De prijzen liggen op het hoogste niveau in België in relatie tot de 3 vismijnen en behoren tot het topniveau in Europa en dit voor alle vissoorten. Dit is te danken aan haar nieuwe strategie. Sinds het vertrek van Dhr. Pollet werd de Z.V. grondig geherstructureerd en dit gebaseerd op een*

Ooit waren ze twee handen op één Z.V.-buiik, Freddy Pollet en Marie-Jeanne Becaus. Meningsverschillen over de te volgen strategie dreven de twee in 1997 uit elkaar. Ook vandaag wil de Z.V.-directie niets meer van Pollet horen. (Foto gw)

totaal nieuwe Europese aanpak.' Hoe de Z.V. al die marktprijzen vergelijkt om tot haar triomfalistische besluit te komen, maken briefschrijvers niet duidelijk. Spijtig, want Bart Schiltz van de Rederscentrale schreef onlangs nog (2) dat wat de prijzen betreft 'een correcte beoordeling veel minder vanzelfsprekend is dan op het eerste gezicht lijkt', en hij vervolgt: 'Om een objectieve vergelijking te maken moet men in de eerste plaats zeker zijn dat het om één en hetzelfde product gaat. Hier wringt al het schoentje. (...) de manier waarop het product wordt aangeboden verschilt. (...) de wet

laat het sorteren in sub-klassen toe. Dit resulteert in niet onbelangrijke verschillen. Vooral bij ons wordt gebruik gemaakt van het recht om een bepaald sorteerklassen in twee te splitsen. Zo moet tong volgens Europa worden gesorteerd in vijf gewichtsklassen. In Oostende sorteert men in negen, in Zeebrugge in zeven, in heel Nederland in vijf soorten. Het vergelijken van prijzen is bijgevolg zeer moeilijk.' (3)

Het kan natuurlijk zijn dat de Z.V.-directie de prijsvergelijking tussen de Europese vismijnen tot in de finesses beheerst, maar het kan ook wel zo zijn dat de brief

nauwelijks het niveau van een loos verkoopspraatje overstijgt. Dat vermoeden we door het lezen van de daarop volgende paragraaf: 'De Z.V. is ondertussen lid geworden van het Europees netwerk van de N.V. Pan European Fish Auctions (Pefa. Com) welke de allernieuwste internetsoftware ontwikkeld heeft om in real time te verkopen aan kopers verspreid over Europa. Dit is een wereldprimeur. Ondertussen werden 8 veilingen gecontacteerd die verspreid zijn over Europa en welke samen 6 miljard omzet hebben en 45 à 50 000 ton per jaar veilen (...)'

Er kunnen nogal wat vragen

gesteld worden bij bovenstaande beweringen: hoeveel kopers 'verspreid over Europa' zijn er momenteel eigenlijk via het Europese netwerk in real time aan het kopen? (Een begin van antwoord op deze vraag kregen we inmiddels, zie p. 31 in dit blad) Hoeveel van de 8 gecontacteerde visveilingen

brengen hun waar daadwerkelijk via N.V. Pan European Fish Auctions samen aan de man? Gaat het daarbij niet veelal om zogenaamde 'intentieverklaringen', documenten die in de zakenwereld nauwelijks waarde hebben? Of wil de ZV haar correspondenten doen geloven dat Pefa momen-

teel 50.000 ton vis in real time verhandelt? Waarom zegt de brief eigenlijk dat de ZV lid geworden is van het betreffende Europese netwerk, daar waar iedereen in de sector weet dat het een eigen systeem van de ZV betreft? Wat de ZV in de brief uiteraard verzwijgt is dat Pefa minstens met één valabele concurrent af te rekenen heeft, gepromoot door de visafslag van Urk die enkele jaren geleden al schreef dat ze een systeem binnen handbereik had om 'meerdere veilingen in de Urker vismijn te laten draaien.'

Dodelijke concurrentie

Sinds ZV-directrice *Beca* het Rederscentraleting (1998) omtoverde tot een soort verkoopsstand de vistrap waardig, is het voor elk een in de sector wel duidelijk dat de Z.V. met haar eigen televeilsysteem een meedogenloze concurrentiestrijd te voeren heeft. Maar de protestbrief heeft ook andere bestemmingen gehad. Copies werden verstuurd naar diverse kabinetten, ministeries en schepenen. Daar zal men wellicht wel de wenkbrauwen optrekken wanneer men leest dat Oostende en Nieuwpoort gekozen hebben voor 'duurdere en verouderde technologie.'

Net zoals u dat nu doet, zo vragen ook de lezers van de ZV-brief zich uiteraard af waarom Oostendenaars en Nieuwpoortenaars zo dom zijn voor een verouderd en duurder systeem kiezen. De sleutel om dat vraagstuk op te lossen vinden we in een eigenaardig slotzinnetje: 'Wij durven niet veronderstellen dat er een geheime agenda bestaat met als doel de Zeebrugse visserij, de vissershaven en de visverwerking in hun opgang te kortwieken.' Zelf kunnen wij echter géén andere reden bedenken waarom twee andere vismijnen een verouderd en duurder systeem verkiezen, boven de spitstechnologie van de Z.V. Het kan haast niet anders of daar zijn duistere, geheime krachten aan het werk die het op de ZV gemunt hebben. Dat is minder onwaarschijnlijk dan het op het eerste gezicht lijkt. Er zijn effectief mensen die de mening toegedaan zijn dat er in België uiteindelijk maar plaats is

Freddy Pollet:

'ZV hoeft nergens schrik voor te hebben.'

De omstreden Freddy Pollet (°Brugge 1944) behaalde in 1968 het diploma van handels- en bedrijfsingenieur aan de Katholieke Universiteit van Leuven, met een thesis over de kapitaalbehoeften in land- en tuinbouw.

Tot 1985 was hij werkzaam als financieel adviseur voor KMO's en industriële bedrijven van Cera (thans KBC). Begin 1986 werd hij aangesteld als directeur van Cera Lease Products. In 1988 kwam hij in de Z.V. terecht. Het was in die functie dat hij in 1989 de sector doorlichtte, doorlichting we destijds in dit blad publiceerden (HVB V, 1989, p. 34 e.v.)

De overeenkomst van Pollet met de ZV werd in 1997 verbroken. Over de redenen werd destijds maar weinig gezegd. Wel is zeker dat Pollet met een zeer ruime opzegvergoeding huiswaarts mocht keren. Dat dit niet betekent dat die opzegvergoeding uit liefde gegeven werd, vernemen we in deze brief.

Achteraf treffen we zijn naam nog aan als hij (voor korte tijd) actief wordt in de visverwerkende industrie (Seaborn). Ook had de ondernemende Pollet ook een niet bijster geslaagde poging onderno-

(Foto gw)

men om de ferrylijn Oostende-Ramsgate van Hollyman-Sally te rendabiliseren.

Over de protestbrief van de ZV, die we hiernaast bespreken, zei Freddy Pollet dat het niet zijn bedoeling is de ZV te fnuiken, dat hij juist de dominante positie van de ZV wenst te verzekeren en uit te bouwen, maar dat deze positie zeker niet overroepen moet worden, vermits de totale omzet in de sector van de aanvoer, handel en verwerking — waar de ZV dus toe behoort — goed is voor 30 miljard frank. (fv)

SCHEEPS- EN INDUSTRIELE ELECTRICITEIT

installatie / herstelling / onderhoud
electrische- en elektronische
schakelborden
overhaal en herwikkelen van motoren

quintiens

n.v.

Electrical Intervention Team

Kielbankstraat 6, 8380 Zeebrugge 'DAY AND NIGHT SERVICE' — TEL. (050) 54 41 72

voor één vismijn. Zou het in dat perspectief mogelijk zijn dat de twee kleintjes uit Nieuwpoort en Oostende een dure prijs willen betalen voor verouderde technolo-

gie in een poging om de grote broer te isoleren? Zou het kunnen dat die kleintjes daarin gesteund worden door een samenzwering van Staat, vakbon-

den, politici en ondernemers? Een ding is voor Bekaert alvast zonneklaar: 'De Z.V. wordt nog steeds op diverse niveaus belemmerd in haar groei en ontwikkeling.' Ten eerste door de CAO voor vislossers die 'niet langer aangepast is aan de nieuwe concurrentiële omstandigheden in de visserij. Alle betrokken partijen weten dat wij in een zeer ongunstige positie zitten in vergelijking met Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk e.a.' Ten tweede door de oneerlijke concurrentie van Oostende. Daar is de vismijn in handen van de stad. Bekaert haalt er een artikel van HVB bij om aan te tonen dat die stad ook in haar vismijn investeert. 'Deze investeringen kunnen nooit rendabel zijn. Doch het gemeenschapsgeld wordt wel verder hiertoe aangewend.' Concurrentievervalsing, zo noemt hij het. Ten derde door de overheid. Die weigert een relatief klein budget voor meer aanlegplaatsen aan de Zeebrugse vismijn vrij te geven. Ten vierde door de Zeebrugse handels haven die op termijn de kleine sluis wil laten verdwijnen en de getijdenhaven uitbreiden, hetgeen nadelig zou zijn voor de ZV. Ten vijfde door god en klein pierke: 'Dhr Desutter vindt het niet de moeite enig advies van onzentwege in overweging te nemen; dhr Maenhout neemt op eigen houtje beslissingen welke niet gedragen worden door de sector; dhr Pollet: samenwerking met de Z.V. is onmogelijk gezien de meningsverschillen en vooral de verschillende visie op de strategie in de visserijsector; mevr. Pieters-Opdebeek verkocht haar visverwerkend bedrijf, welke zelf aankondigde in de pers dat vismijnen overbodig zijn terwijl het de meeste vis aankoopt in het buitenland; dhr. Versluys: kan hij als een objectieve deelnemer van de adviesgroep gezien worden nl. als voorzitter van de O.V.A., de verkooporganisatie van de vismijn van Oostende.'

In december 1998 publiceerde HVB al een uitgebreid artikel waarin we aantoonde dat het samenwerkingsverband tussen de Belgische vismijnen (de Verenigde Vlaamse Vismijnen) alleen maar

Willy Versluys:

'De brief van de ZV heeft me een slapeloze nacht bezorgd.'

De onafhankelijkheid van een redactie ten aanzien van haar directeur is een moeilijke oefening. HVB publiceert al eens iets dat directeur Versluys (°1948) niet graag leest. Hij kan daarvoor veel redenen hebben, maar dat mogen nooit deze van de redactie zijn. Dat heet onafhankelijkheid.

Omgekeerd geldt het even goed. Versluys weet verdomd veel dat hij ons niet zegt. Dat hebben wij natuurlijk niet graag, want wij moeten soms lange zijwegen inslaan om uiteindelijk iets te weten wat onze directeur al lang geleden wist. Maar ook wij moeten leren leven met zijn onafhankelijkheid.

Maar dit keer kon hij niet anders dan open en bloot op onze vragen te antwoorden.

Vraag: Anoniem hebben we een brief gekregen die uitgaat van de ZV en waarin jij bij naam genoemd wordt. Heb jij daar weet van?

Versluys: Brief?

Vraag: Het is die brief waarin Pollet door de ZV gewraakt wordt...

Versluys: Ach, die brief.

Vraag: Da's een belangrijke brief. We gaan daar iets over schrijven. Heb jij die tekst wel goed gelezen?

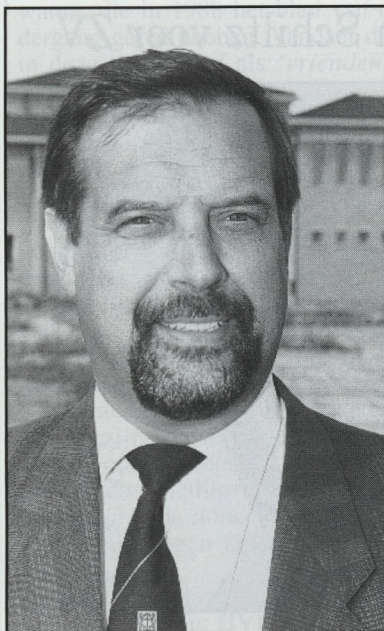
Versluys: Ja, daar heb ik zelfs een nacht van wakker gelegen... maar is het wel nodig om dat allemaal in de openbaarheid te brengen?

Vraag: Wel, het is toch belangrijk dat de mensen de visie van de ZV kennen. Maar je mag daarop antwoorden hoor. Wil je ons zeggen wat je ervan vond, van die brief?

Versluys: Ik heb die brief met groeiende ergernis gelezen. Als voorzitter van de O.V.A. was ik er helemaal niet gelukkig mee. Ik was tussen haakjes een van de weinige mensen die bleven denken dat samenwerking met de ZV heel goed mogelijk was. En dan is er zo'n brief. Het lijkt wel een oorlogsverklaring.

Vraag: Hadden jullie dat niet kunnen denken wanneer jullie Pollet inschakelden om een 'masterplan' te ontwikkelen?

Versluys: Net als de andere leden van de raad van bestuur van het VVC verwachtte ik vanwege de ZV wel enig protest. Maar de brief besteedt daar nauwelijks aandacht aan. Twee alinea's... over een verschil in visie. Dat kan toch geen fundamentele reden zijn om iemand te wraken. Moest ik

niet meer willen samenwerken met al de mensen die er een andere visie op nahouden, dan zou ik veel meer avonden thuiszitten dan nu.

Vraag: Wat stoort je in de brief?

Versluys: Dat is een brief vol zelfverheerlijking, vol onjuiste informatie ook: cijfers die niet kloppen; beweringen die uit de lucht gegrepen zijn. Naar mijn gevoel worden de twee andere Vlaamse veilingen daarin gekleineerd. Ook in Oostende en Nieuwpoort wordt door de privésector zwaar geïnvesteerd hoor. Oneerlijke concurrentie? Die gebouwen zijn eigendom van respectievelijk de Oostenaars en de Nieuwpoortenaars, waarom zouden die via de Stad niet in hun eigen gebouwen mogen investeren? Is het computersysteem dat wij aangekocht hebben verouderd? Ik kan een lijst voorleggen van Europese visveilingen die recent hetzelfde 'verouderd' systeem aangekocht hebben. Overigens is het systeem ook compatibel met dat van de ZV, maar dan mogen ze het natuurlijk niet eerst afsluiten voor degenen die hun eigen systeem niet kopen. Trouwens: het zal eerstdaags voor iedereen duidelijk worden dat verschillende andere grote Europese visveilingen de visie van Oostende delen en dat ze ook daadwerkelijk met elkaar zullen samenwerken. Maar daarover kan ik nu nog niets zeggen.

Vraag: Had ik het niet gedacht!?

Versluys: Tot de volgende keer!

(fv)

als schaamlapje dient voor een bikkelharde concurrentiestrijd die onder tafel uitgevochten wordt (4). De onthullende brief die de ZV aan het Vlaams Visserijcomité schreef is daar het zoveelste trest- te bewijs van.

Flor Vandekerckhove

(1) Alle citaten van de ZV komen uit de

aangetekende brief die deze naamloze ven- nootschap op 22 juni 1999 naar het secre- tariaat van het Vlaams visserijcomité ver- stuurde.

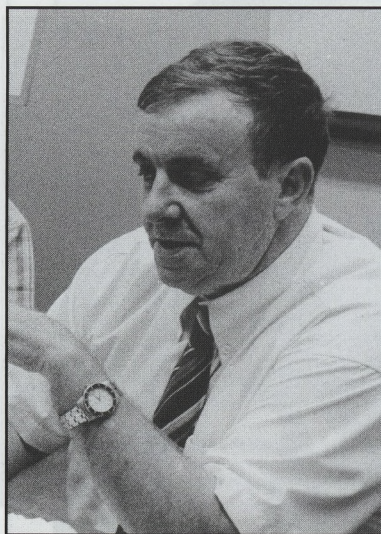
(2) Informatieblad van de Rederscentrale IX/1999.

(3) Overigens werd op uitnodiging van de Rederscentrale tussen de drie visveilingen overeengekomen om vanaf 1 september een gelijk systeem van standaardsorteringen toe te passen.

(4) Flor Vanderckhove, Informatiesnelweg geblokkeerd door vele kronkelwegen, in HVB XII/1998.

Merkwaardige inzet van Schiltz voor ZV

De ZV vindt Freddy Pollet ongeschikt om een masterplan voor de visserij te maken. Wie het daarmee volmondig eens is, is Bart Schiltz van de Rederscentrale. In de boze brief die de ZV daarover schreef wordt dat overigens verschil- lende keren aangehaald ('*Wij begrijpen van Dhr. Schiltz — Redercentrale — dat hij onze visie terzake steunt ...*'). Uiteindelijk diende Schiltz zelfs zijn ontslag in in het Vlaams Visserijcomité dat over de aan- stelling van Pollet beslist had. Een merkwaardige daad van trouw aan de ZV? Onze archie- ven leren ons dat het niet de eerste keer is dat Schiltz zijn nek voor de ZV uitsteekt.

(Foto gw)

Vanaf de dag dat de Zeebrugse Visveiling (in 1988) de vismijn van de stad Brugge afkochte, heeft ze een merkwaardig trou- we bondgenoot gevonden in de figuur van Bart Schiltz (°1949). In datzelfde jaar 1988 werd de vooraanstaande Zeebrugse reder voorzitter van de Rederscentrale Oostkust (RCO), een plaatselijke organisatie die veel met de nieu- we ZV-directie zou onderhande- len om tot praktische samenwer- king te komen tussen de ortho- doxe aanvoerders enerzijds en de nieuwerwetse veilinguitbaters anderzijds. Deze samenwerking liep overigens niet altijd over rozen. De ZV wilde koste wat het kost, en wel van bij de start, haar eigen wil opleggen aan de reders. De allereerste ZV-direc- teur, Neyts, nam zelfs van bij de start al ontslag omdat hij vond dat de ZV de wijzigingen al te vlug doorgevoerd wilde zien. Schiltz legde in die beginjaren trouwens ook al zijn mandaten neer (o.a. als voorzitter van deze RCO) omdat hij naar verluidt niet akkoord ging met de manier waarop de Rederscentrale (RC) tégen de ZV-directie inging. In 1993 komt Schiltz terug op het voorplan, dit keer als zags-

man van de nieuwopgerichte Vlaamse Redersvereniging (VRV) die duidelijk de kaart van de ZV trekt, in tegenstel- ling tot de toenmalige leiding van de RC die ervan overtuigd blijft dat de problemen in de Belgische visserij begonnen zijn met de komst van de ZV. Een scheuring in de RC wordt vermeden o.a. doordat Schiltz de belangrijke functie van voorzitter van de quotacom- missie toegewezen krijgt. De oude leiding van de RC haakt uiteindelijk af en Schiltz wordt in 1994 de nieuwe voorzitter. In die functie komt hij regel- matig in de kijker te staan. Bijvoorbeeld als de man achter het congres van de Reders- centrale (1998). Een voorbeel- dige organisatie, zo zei men, die evenwel fel ontluissterd werd door de redevoering van Marie-Jeanne Becaus, directri- ce van de ZV, die het spreekge- stoelte gebruikte (velen zeg- gen: misbruikte) om er on- omwonden publiciteit voor haar eigen winkel te maken. Onze collega van Visactua zei het als volgt: '*Op den duur bleef je zitten met het wrange gevoel dat het congres gemani- puleerd was door de ZV.*'

(fv)

Alle voorkomende reparaties van alle merken scheepsschroeven

Nieuwe en gebruikte scheepsschroeven

Gespecialiseerd in complete machinekamers voor de pleziervaart

Boegschroefinstallaties

Stuurmachines en roeren

Nieuwe motoren tot 300 pk

Alle toebehoren voor jachten

Antwerp Propeller Service
Kruibeeksesteenweg 162
2070 Burcht / Zwijndrecht
Telefoon 03/252 73 42
Telefax 03/252 92 12
GSM 075/67 54 56

Brieven

Brieven bestemd voor deze rubriek worden naar de redactie gestuurd: HVB, Dorpstraat 121 te 8450 Bredene. Publicatie houdt niet in dat het blad de mening van de brieven-schrijver deelt. De redactie behoudt zich het recht voor brieven te redigeren en in te korten. Anonieme brieven worden niet gepubliceerd.

meeemaakt, is er oorzaak van dat HVB altijd een beetje 'van mij' is gebleven. Maar ook en vooral dat het bijna allemaal bekenden, zeg maar vrienden, waren, die in 1988 het blad van de ondergang gered hebben. Vandaar dat ik u in deze lezersbrief als 'vrienden' aanspreek.

Ik heb het niet graag over mijn lange loopbaan, want dan voel ik me ouder worden, maar toch... In die loopbaan ben ik af en toe ook uitgever geweest. Ik weet dus best wat 'uitgeven' betekent, vooral dan het 'volhouden' — de maanden liggen verdorie dicht bij mekaar — en dus hangt het voortbestaan vaak af van één iemand die men meestal de hoofdredacteur noemt, maar in vele gevallen de duivel-doet-al is.

Nu verneem ik dat HVB het voortaan zonder zijn 'duivel' zou moeten doen. Ook al onderstreept hij in zijn (voorlopig) afscheidseditoriaal: 'Het Visserijblad blijft!', de donkere wolken die boven HVB hangen kunnen niet ontkend worden.

Mag ik even mijn bescheiden lezersduit in het zakje doen: HVB moet blijven. Ik weet het, de visserij maakt de zoveelste crisis door, en dan een visserijblad in leven houden, het is een niet geringe opdracht. Maar wat is de visserij zonder een eigen blad waarin elke betrokkene, elke geïnteresseerde, aan bod komt?

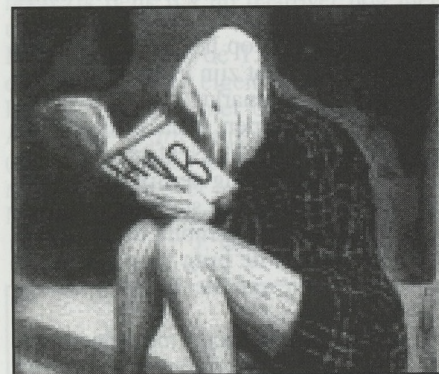
Ik heb het natuurlijk gemakkelijk zeggen, ik moet de rekeningen niet betalen. Maar het kan er bij mij niet in dat de schare vrienden die zich belangloos hebben ingezet om HVB in leven te houden, het nu zouden opgeven. En als die vrienden ook maar eventjes naar mij willen luisteren: zonder duivel-doet-al gaat het niet.

Ik las in het jongste HVB dat de directie uitkijkt naar een oplossing om het blad ook in de XXIste eeuw in leven te houden. ik maak me sterk dat de directie

daar in zal slagen. Ze moet slagen. Laat het niet gebeuren dat zoals bij het teloorgaan van de IJslanvisserij, er ook voor HVB een toneelstuk moet geschreven worden met de alleszeggende titel 'Naar de kloten'.

Met dank voor uw inspanningen, en hartelijke groet.

H. Moerman, Oostende

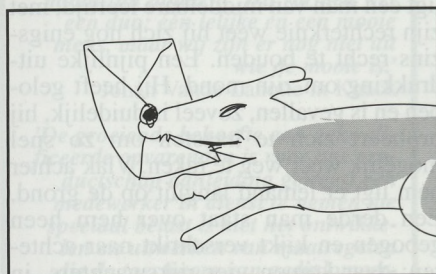
Mens in opstand I

Als lezer van HVB heeft het essay verschenen in het verrassende midzomernummer van augustus mijn aandacht getrokken.

Mag ik de vrijheid nemen om mijzelf voor te stellen. Ook ik ben geboren in 1949, de tweede helft van die twintigste eeuw van uitersten die de Engelse geschiedkundige Eric Hobsbawm zo boeiend beschrijft. Ik werk op Volkswagen in Vorst en ben er sinds enkele jaren een actief vakbondsafgevaardigde.

Mijn huidige beroepsleven stond niet in de sterren geschreven. Ook bij mij hebben een aantal merkwaardige gebeurtenissen hun eigenaardige invloed laten gelden.

Mijn kinderjaren werden gekleurd worden door het rijkswachtoptreden op de eerste naoorlogse IJzerbedevaarten. Mijn studentenjaren in Gent werden gekruid door de democratisatie beweging uit de jaren '68, de Viëtnambetogingen en de reportages over het neerslaan van de Praagse Lente. In die tijd studeerde ik voor architect, een beroep dat ik vanaf de vroege jaren zeventig ook ging uitoefenen. Ook omdat ik een brede kijk op de

'Vandaar dat ik u in deze lezersbrief als vrienden aanspreek.'

Ooit ben ik een trouwe leverancier van lezerbrieven aan dag- en weekbladen geweest, toen ik een tijd werkloos was en dus professioneel monddood gemaakt. Daar is verandering in gekomen sinds ik via een bescheiden 'Dagboek' mijn stem weer kan laten horen, maar dit keer klim ik opnieuw in de pen om deze lezersbrief te plegen.

Ik was niet weinig blij toen ik in het jubileumnummer '65 jaar HVB' even mocht grasduinen in het verleden. Want toen ik (nu precies 46 jaar en 17 dagen geleden) mijn eerste stappen in de journalistiek zette was dit bij Pros Vandenberghe... en wie Pros zegt, zegt HVB. Niet alleen dat ik daar zestien jaar wel en wee heb

N.V. HOSTYIN

De zaak langs de Belgische kust waar de visserij terecht kan voor alle sanitaire en verwarmingsproblemen

Voor een vlugge bediening!

Fortstraat 27, Oostende - Bruggelaan 12, Bredene

Tel.: 059 / 32 31 80 - Fax: 059 / 32 47 28

architectuur wilde krijgen greep ik de kans om in Italië te gaan werken. Het zouden die werkervaringen zijn die mijn verdere levensloop en mijn levenshouding zouden bepalen. In het woelige Italië van 1974 eisten mensen het recht op om te wonen op 10% van hun loon. Een eis die ons, in de architectenwereld, vreemd was. 'Een architect da's nen artiest die met vormen, licht en ruimte omgaat!', zo luidde het parool. Wat men ons op school en op het bureau niet geleerd had was: wat zijn marktverhoudingen op de huizenmarkt?

Later, in Antwerpen, maakte ik kennis met mensen die in de Neefsteeg weigerden uit hun omgeving verdreven te worden onder de mom van stadskernvernieuwing. Dat was het ogenblik dat ik aan de andere kant van de brug ging staan. Ik werd zelf een van de mensen die in opstand kwam.

Mijn ervaringen hadden me geleerd dat de werkelijkheid vele facetten kent en dat opvoeding, onderwijs en media niet al die facetten belichten. HVB is wat dat betreft anders. Daar huldigt men de wijsheid: de ene pravda is de andere niet! De afgelopen jaren heeft het blad me dan ook regelmatig blij verrast. Het moge zo blijven.

Goeie moed en hou zee!

D. Cozijns, Gent

Mens in opstand II

Het is nog niet zo lang dat ik HVB ken. Een opmerkelijk blad, toch zeker voor iemand uit 'het achterland' die nooit van ver of van dichtbij iets met de visserijwereld te maken heeft gehad - tenzij dan met het lezen van 'Moby Dick'.

Het is eigenaardig hoe in het blad concrete, heel praktische berichten afgewisseld worden met diepgravende achtergrondartikels die ook een buitenstaander weten te boeien. Dat was opnieuw — en op een heel prangende manier — het geval met het artikel van Flor Vandekerckhove over 'De mens in opstand in tijden van herstructurering'. Daarin haalt hij herinneringen op aan een afbeelding (van de Oostendse vissersopstand van 1887) die hem als kind aan het denken gezet had. Welnu, ik heb een gelijkaardige belevenis gekend.

In 1966 was ik 14 jaar. Ik zat op een streng, katho-

liek internaat, en van de buitenwereld drong weinig tot ons door. In het weekend tastten we de radio af, op zoek naar *Radio Luxemburg*, en luisterden we naar de nieuwste hits van *The Beatles* en *The Rolling Stones*, waar we vervolgens op maandag urenlang over discussieerden.

En dan gebeurde het: de sluiting van de mijn van Zwartberg, die niemand in heel Limburg onberoerd liet. Daarmee deed de 'buitenwereld' met een fikse klap zijn intrede in mijn bestaan. Die mijnsluiting — een heel tragische, maar vooral revolterende gebeurtenis — kwam tot mij in de vorm van een beeld. Het artikel van Vandekerckhove deed er mij onmiddellijk aan terugdenken.

Het is nu al een hele tijd geleden dat ik uit Limburg verhuisd ben; ik woon nu in een deelgemeente van Leuven, en ik ben dan ook naar de universiteitsbibliotheek getrokken om het bewuste beeld terug op te zoeken. Ik vroeg naar de kranten van 1966, en werd naar een duistere trap in een verre uithoek gestuurd, die toegang gaf tot de kelders van de bibliotheek, waar, als een soort collectief geheugen, in lange, eentonige rijen, ganse jaargangen van tientallen binnen- en buitenlandse kranten opgeslagen worden. Het duurde enige tijd voor ik De Standaard van begin 1966 kon terugvinden - per maand in dikke pakken gebundeld, helemaal onderaan een stapel van tientallen kilo's andere kranten. Ik begon het dikke pak te doorbladeren en mijn oog viel op de kleine berichten van dat roemruchte jaar. 'Francoise Hardy trotseert op het songfestival van San Remo de internationale belangstelling met *Parlami di te*' (Vertel me over jou). 'Jan Cremer schrijft literatuur'. 'Buster Keaton overleden.' 'Non ho l'eta, de succesvolle song van Mario Panzeri, met de kleine *Cinquitti*' staat op één. Adamo boekt successen met 'Sans toi mamie' en 'Vous

permettez monsieur' (momenteel weet Arno Hintjens hem zelfs te overtreffen, wat niet niks is). De mini-jurk roept nog steeds verontwaardiging op. 'Nog altijd naar knieën kijken. Wanneer nieuwe mode?' bloklettert de Vlaamse katholieke krant. Op de BRT speelt 'De man van U.N.C.L.E.' en loopt de laatste aflevering van 'Jerom en Benjamien'. Manchester United en Benfica spelen de kwartfinale om de Europese beker. Ook ernstiger berichten vallen me op. Voor 24 april wordt in de hoofdstad een anti-atoommars bepland. Vietnam wordt gebombardeerd; president Johnson vraagt de spoedzitting van de UN-Veiligheidsraad. En dan, op de voorpagina van de krant van 3 februari, helemaal bovenaan, vind ik het: de foto. De grofkorrelige zwart-witfoto die in 1966 op haast elke boom in Genk geplakt was. Op de voorgrond ligt een man van middelbare leeftijd, met zijn rechterknie weet hij zich nog enigszins recht te houden. Een pijnlijke uitdrukking om zijn mond. Hij heeft gelopen en is gevallen, zoveel is duidelijk, hij probeert zich te haasten om zo snel mogelijk weer weg te raken. Vlak achter hem ligt er iemand languit op de grond. Een derde man staat over hem heen gebogen en kijkt verschrikt naar achteren: daar komen vier rijkswachters, in gevechtstenu, helm op het hoofd, karabijn in de hand. Uiterst rechts ziet men een vijfde rijkswachter zijn geweer opnieuw laden. Ze staan op nog geen tien meter achter de mijnwerkers.

Limburg leefde op een vulkaan. 700 para-commando's werden naar de mijns-treek gestuurd, ze bezetten de belangrijkste kruispunten en gebouwen. Ondervraagd door journalisten, antwoordden vele miliciens: 'We kunnen toch niet op onze vader schieten'.

De reportage 'Mijnalarm' van Maurice de Wilde werd door de BRT-directie ver-

Zorgt u voor de vis?

Wij voor uw gezondheid!

Het enige ziekenfonds met een hart voor de visserij.

Vanaf 195,- per maand.

Persoonlijke begeleiding.

H-Plus hospitalisatieverzekering.

Slachtofferhulp.

KMO-Loket

Euro-Regio Zorg Loket, enz.

**Wij regelen uw overstap naar ons
ziekenfonds zonder wachttijd.**

Nieuwpoort
Kaai 41

Oostduinkerke
Dorpstraat 38

Oostende
Vindictivelaan 5

Blankenberge
Luikstraat 31

Bredene
Gentstraat 11

De Haan
Nieuwstraat 20

Heist
H. Liebaertstraat 1

Knokke
Gemeenteplein 35/37

'De manier waarop onze noorderburen vissen en werken verschilt nogal wat van de onze. Het varen met een gemengde bemanning is bijvoorbeeld niet zo vanzelfsprekend. De aangeboden optie om de schepen voor de helft met "mensen die in de Vlaamse kustregio wonen" te bemannen is er in feite geen.'
Bart Schiltz in Rederscentrale.

'De gemeenteraadsverkiezingen zijn ons examen niet. Dat komt bij de volgende parlementsverkiezingen. Als wij die verliezen, moet Steve Stevaert terug naar zijn café en kan ik daar rustig pinten gaan drinken. (...) Ze hebben mij bij Steve gezet opdat hij af en toe zijn mond zou houden. Wij vormen wel een duo: één lelijke en een mooie mens, maar wij zijn er nog niet uit wie de mooie is.'
Johan Vande Lanotte in Knack

'De groeiende behoefte aan gekwalificeerde opvarenden is voor ons productieschap aanleiding geweest een medewerker in dienst te nemen die speciaal belast is met het ontwikkelen en uitwerken van maatregelen die de toestroom van diplomeerden op onze vloot moet bevorderen. Een van de acties in dat kader is ervaren vissers zelf presentaties te laten houden op scholen van voorbereidend beroepsonderwijs.'
D.J. Langstraat op de dag van de Nederlandse visserij

'Feit is dat de Nederlandse kotterbereidingen meestal met (veel) meer kapitaal werken dan de Belgische. Als dat verschil tussen twee buurlanden te groot wordt, is één vraag al vlug beantwoord: wie het meest zal bieden voor de overname van een of ander visserijbedrijf. Al de rest is larie.'
Bart Schiltz in Rederscentrale

'Ik weet dat er binnenkort een rechte sociale golf over Europa zal gaan. Je voelt dat de losgeslagen vrije markteconomie ten koste is gegaan van te veel mensen.'
Christian Van Thillo, gedelegeerd bestuurder van De Persgroep in DM.

boden. Ik herinner me ook nog de beroering die er op school heerste. Als we een colonne rijkswachters met jeeps en overvalwagens zagen passeren, liepen we en masse naar de schooluitgang en riepen luid 'Gestapo'. Enkele keren wisten we het speelplein te verlaten en trokken we op naar de mijn om onze sympathie te betuigen, maar overijverige surveillanten — één van hen noemden we 'de Vopo' — slaagden erin om ons na enkele kilometers rechtsomkeer te doen maken. Wat zij niet konden verhinderen was dat het beeld van de neergeschoten mijnwerker zich in mijn netvlies gebrand had. Ik heb het sinds mijn jeugd jaren met me megedragen. Het is steeds weer in me opgekomen als ik gendarmes op een betoging zag chargeren, of als ik las over de repressie in een ver, dictatoriaal land.

Is het niet eigenaardig dat, ondanks de vloed aan beelden die elke dag, jarenlang, over ons uitgestort wordt er toch nog beelden zijn, schaars maar diepgeladen, die ons levenslang bijblijven en die, wat er ook moge gebeuren, onze kijk op de wereld mee vorm geven? Geen enkele 'soap' heeft er de herinnering van kunnen uitwissen.

Het zou niet juist zijn te zeggen dat de massamedia — televisie, kranten, publiciteit — ons een bepaald beeld van de werkelijkheid willen opdringen. Er gebeurt iets anders: een 'uitverkoop' van beelden en waarden. Door over alles en over het even wat te spreken, bij voorkeur in een willekeurige volgorde: dat is de manier waarop de toehoorder de kracht ontnomen wordt om zich echt belangrijke woorden te herinneren. Dat is de manier waarop in zijn geest het idee postvat dat de wereld een onontwarbare chaos is. De stortvloed van informatie vertroebelt het zicht op de wereld, ze maakt de wereld ongrijpbaar, ondoorzichtig, onvatbaar.

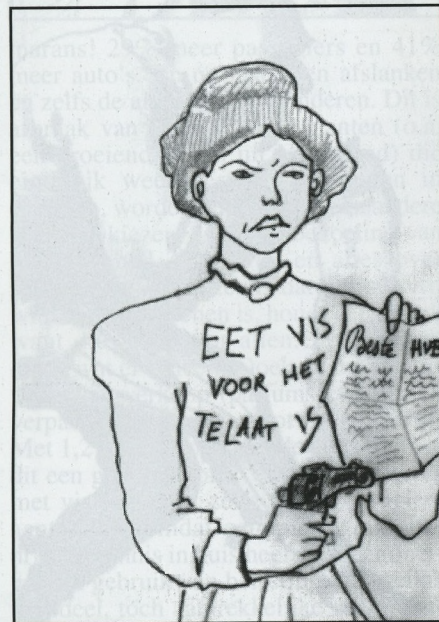
Tegenover de stortvloed van beelden die de televisie elke dag over ons uitkakt, zouden we een nieuwe manier moeten vinden om de wereld te beschrijven en om onze eigen geschiedenissen te vertellen. Waarin we de kracht van onze beelden moeten uitspelen tegen die van hen. Toen in Mei 1968 in Parijs op de muren geschreven stond 'De verbeelding aan de

macht' maakte de Deense schilder Asger Jorn een plakkaat met de woorden: 'Geen kracht der verbeelding zonder krachtige beelden'.

Ik denk dat we niet ver hoeven te zoeken om die beelden te vinden: ze liggen in elk van ons verscholen, als in een diep, geheim kamertje. Vandekerckhove heeft verteld over een beeld dat zich in zijn kinderjaren in zijn geheugen geprent heeft (ik denk dat hij daarover nog niet uitgepraat is).

Mensen, zet even de T.V. af. Laten we elkaar weer onze eigen verhalen vertellen. Of, om het met de woorden van Françoise Hardy uit het songfestival (San Remo 1966) te zeggen: 'Parlami di te' (Vertel me over jou) Met de meeste sympathie.

J. Lenaerts, Kessel-Lo.

Mens in opstand III

Toevallig, door er als zogenaamde 'aangespoelde', zelf een verhaal in te willen publiceren, maakte ik kennis met HVB. Sindsdien lees ik het met veel interesse. Mijn kennis van de visserij die vaag in de lucht hing — of moet ik zeggen: die ergens op een onbestemde plek op zee

CRETEL N.V.

Gentsesteenweg 77a, 9900 Eeklo

Tel 09 / 376 95 95 - Fax 09 / 376 95 96

E-mail: cretel@unicall.be

MACHINEBOUW & INOXVERWERKING

- * VISONTHUIDMACHINES VOOR ALLE TOEPASSINGEN
- * VACUUMVERPAKKINGSMACHINES
- * POTTEN- & KRATTENWASMACHINES
- * INOX MAATWERK

Eén partner voor
kwaliteit en service

voer? — kreeg door het blad vastere vorm.

Ik schrok echter toen ik in HVB van augustus vernam dat er een kans bestond dat het blad zou verdwijnen. Gelukkig vernamen we ook alweer een teken van hoop in het daaropvolgende septembernummer.

Het essay 'De mens in opstand', in HVB VIII 1999, heeft me zeer geboeid. Ook wens ik de tekstschrijver en de tekenares van het feuilleton 'De slag der sporen van hormonen in het vlees' te feliciteren met hun maandelijks publicatie.

L. Loncke, Bredene

Mens in opstand IV

De steen die hoofdredacteur Flor Vandekerckhove in het midzomernummer van HVB in de kikkerpoel gooide heeft me wel doen schrikken. Hoewel men zich bij FV soms kan afvragen of hij schertst dan wel bloederstig is, con-

cludeer ik dat de financiële situatie van het blad dermate slecht is dat de hoofdredacteur nu werkloos is.

Dat er geen HVB meer zou zijn zou heel jammer zijn. Zelf woon ik in het 'binnenland' en ben ik helemaal niet betrokken bij het kustgebeuren (tenzij als liefhebber van strandwandelingen en visgerechten in kustrestaurants) en nog minder bij de visserijsector. Normaliter zou ik een blad voor de visserijsector dan ook niet lezen ware het niet dat HVB nog wat anders is dan een vakblad.

Bij Vandekerckhove lees ik vooral de bezorgdheid om de gewone mensen die in deze harde sector hun brood moeten (en willen blijven) verdienen. Het is goed dat hij hierover op zijn eigen onafhankelijke, kritische en literaire wijze steeds bericht brengt. Dat hij daarbij nooit zijn afkeer verbergt voor degenen die in zo'n situatie met de macht van geld het beste voor zichzelf uit de brand slepen heb ik altijd gewaardeerd in zijn artikels.

Ik werk in de (commerciële) uitgeverijsector en vraag me bij het lezen van een publicatie steeds reflexmatig af welk lezerpubliek men wil bereiken met welk soort inhoud, hoe men de kosten kan dekken (en enige winst maken) en of men daar dan ook voldoende in slaagt. Vanuit die optiek besef ik wel dat de achteruitgang van de visserij het 'marktsegment' verkleint voor een blad.

Toch moeten er mogelijkheden zijn om HVB te laten voortbestaan. Ik kan natuurlijk niet beoordelen hoe de marktsituatie precies is, of men voldoende ingespeeld heeft op alle kansen bij het lezerspotentieel en adverteerders, of men mogelijke samenwerkingsformules onderzocht heeft. Ik stel alleszins vast dat er geen probleem is rond 'volume inhoud': volgens de hoofdredacteur is er nooit gebrek aan kopij. Dit is op zich al zeer beemoedigend, het is in de tijdschriftensector niet altijd zo!

Ik denk dat deze 'niche' interessant en kostendekkend kan blijven, om het nu eens in marketingstermen uit te drukken. Ik hoop dan ook dat de uitgever, samen met lokale financierings- of subsidiebronnen, HVB door de moeilijke periode kan loodsen.

Een vraag die ik me hierbij wel stel is of

de kritisch-artistieke opstelling van FV geen potentiële 'bronnen' afschrikt. Hij aarzelt niet om op wellicht gevoelige tenen te trappen. Zoals ik al zei, vind ik dat precies het unieke van HVB. Maar zelfs dit blad is als uitgeefproduct een project dat aan economische wetmatigheden moet voldoen. In die zin moet ook er goed over nagedacht worden over de precieze positionering en soms delicaat te doseren inhoudelijke mix. Ik wens Vandekerckhove alle creativiteit toe om hiervoor de ideale oplossing te bedenken.

Graag geef ik nog enige bedenkingen bij het artikel 'De mens in opstand in tijden van herstructurering'. Ik heb het met veel interesse gelezen. Typisch Vandekerckhove (en dus typisch HVB)! Het is goed dat aan de vissersopstand herinnerd wordt en ook dat de artistieke reactie van de momenteel vaak geëxposeerde Ensor belicht wordt. Met de redacteur betreur ik dat er nu geen 'breed steunfront' gekomen is ten voordele van de vissers. Dat er op een dag in onze contreien geen visserij meer zou zijn (of geen landbouw, want er zijn parallellen) zou ik om sociaal-economische, naast ook sentimenteel-romantische, redenen zeer erg vinden. Dat er dus hiertegen dus moet gereageerd worden lijkt me logisch. Vraag is of precies de verwijzingen naar die historische vissersopstand, naar de meer actuele acties van de Waalse stakingsleider D'Orazio in het staalbedrijf *Forges de Clabecq* of zelfs naar *Semra Adamu* in een blad als HVB hierbij als nuttig en mobiliserend voorbeeld kunnen gelden. Is de vergelijking wel relevant? Ik kan me voorstellen dat zoiets ook potentiële medestanders afschrikt, en misschien ook de direct betrokkenen. Bovendien heb ik het enigszins moeilijk met een bepaalde romantisering van deze voorbeelden. Eigenlijk gaat het stuk voor stuk om trieste gebeurtenissen, en dit kan ontmoedigend en eerder demobiliserend werken. Wie een sector als de visserij wil behouden zal volgens mij eerder zakelijk en zelfs 'commerciël' moeten reageren en breed mobiliseren: naast de vissers zelf, hun organisaties, visconsumenten, toeristen ook. Het toeristische seizoen brengt een massa volk naar de kust. Richt een breed actieco-

SKB - Life Saving Equipment nv

Maatschappelijke zetel:
Royerssluikaai 48
B-2030 Antwerpen
Tel.: 03/ 231 36 48
Fax : 03/ 231 57 65

Afdeling Kust
H. Baelskaai 8A
B-8450 Oostende
Tel.: 059/ 32 28 25
Fax: 059/ 33 01 48

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten - man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlottten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avon, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST: A. VAN DURME. TEL.: (059) 70 58 79.

Haast iedere dag leest men wel iets over overbevissing. Maar wat men ook doet, het valt telkens negatief uit voor de kleine visser. Volgens mij zou de visserij uit handen van het grootkapitaal gehaald moeten worden. Dit kan men van overheidswege sturen door alleen subsidies te verstrekken voor schepen met weinig PK's. Natuurlijk op Europees niveau.

Zou het geen goed systeem zijn om landen, niet naar de kustlengte, maar naar het aantal inwoners een bepaald aantal vissersvaartuigen te laten bezitten?

Wat wel moet blijven bestaan is natuurlijk HVB. Met het verdwijnen van dit blad zou de visser een 'advokaat' kwijt zijn! Dat mag nooit gebeuren.

Henk de Bruin, Rotterdam

Zoeklicht op de DK 1958

Terwijl in Blankenberge feest gevierd wordt rond de prachtige realisatie van de scute B 1 'St.-Pieter' ligt in Nieuwpoort nog steeds de DK 1958 stilletjes weg te kwijnen in en verloren hoekje aan de vlotkom. Spijtig! Enig lichtpunt: aan de wal kan het vaartuigje niet zinken. Ik wil langs deze weg toch enige aandacht vragen voor een stukje uit het oog verloren maritieme erfgoed.

S. François, Zellik

Steun

Als echte Oostendenaars hebben wij, Armand, Peter en Rudolf Marchand besloten HVB te steunen door het plaatsen van een reeks advertenties voor ons restaurant Fishbone te Zeebrugge.

R. Marchand, Zeebrugge

Herdenkingsdienst

Op zondag 10 oktober om 9 uur wordt in de Kapucijnenstraat in Oostende een herdenkingsdienst gehouden voor de slachtoffers van de N.52 *Seahunter*.

Het Nieuwpoortse vaartuig zonk op 8 oktober nabij de zandbank Oost Dyck. Albert Sailliau, zoon Gregory, Patrick Vandewoude en Jean-Pierre Le Louarne verloren hierbij het leven.

Gilbert Savels (78) afscheid Onderzoeksraad

Heistenaar Gilbert Savels (78) heeft afscheid genomen van zijn collega's in de Onderzoeksraad voor de Zeevaart. De bijzitter bracht het in zijn visserscarrière van scheepsjongen tot schipper. Hij was destijds ook reder-eigenaar van de van de Z.412 *Belgian Researcher* en tot 1964 van de Z.564 *Saduc*. Na een vissersloopbaan van 27 stapte hij in het beroepsonderwijs. Bij het KW Ibis werd hij leraar technische vakken. Gilbert Savels stond met zijn ervaring en wijsheid dertien jaar lang ter beschikking van de Onderzoeksraad. Voorzitter Jacques Guffens dank hem voor zijn jarenlange inzet.

Scheepsdiesel RENAUD

BVBA Vantorre - Devinck

Renaud steeds bereikbaar:
GSM
werkplaats 0477 27 46 58
RENAUD 0477 36 25 62

H. Baelskaai 8, 8400 Oostende

Tel.: 059/32 28 75 - Privé: 050/51 48 79 - Fax 059/ 32 56 59

- leidingwerk
- slipwaywerken
- las- en brandwerk
- opspuiten van assen
- kraanverhuur
- schroefassen
- roeras- en bussen, vislieren, pompen en keerkoppelingen
- plaatsen en herstellen van alle dieselmotoren
- scheepselektriciteit en -koeling
- **REVISIEONDERDELEN!**

De sfeer van een unieke leefgemeenschap

Meer kerken dan kroegen

“Op een dag was Urk geen eiland meer, maar een dorp waar iedere andersdenkende doorheen kon rijden”, luidde de aanhef van een satirisch stukje dat ik die zaterdag in De Volkskrant las. Het typeert het imago dat het in alle richtingen streng gereformeerde Urk nog steeds met zich meedraagt. Een dorp van 15.500 bijbellende zielen, 17 kerken die elke zondag tweemaal vollopen en een dozijn kerkgenootschappen die er bijna allemaal een koor opnahouden.

OP HET VOORMALIGE Zuiderzee-eiland heerst al langer dan vandaag religieuze versnippering. Voor de buitenwereld is Urk een gereformeerd bolwerk dat geen andere menigen tolereert. Urkers zijn inderdaad vroom, maar als ze handel zien is het van ‘nou, effe zakelijk’. Urk heeft ook een geheel eigen economie. Vrijwel nergens is het percentage uitkeringsgerechtigden zo laag en het aantal ondernemers zo hoog. Een vast loon is er de uitzondering. Vissers werken op percentage, maar dat geldt ook voor de sorteerders en de talrijke transporteurs. De fileerders kennen geen CAO-afspraken. Ze werken aan stukloon. Een handige fileerster kan zo gemakkelijk duizend gulden (18.000 fr.) per week bijeensnijden. Dat in een dorp dat enkele jaren geleden, uit een onderzoek naar het besteedbare inkomen per inwoner, als een van de armste gemeenten van Nederland naar voor kwam. In het dorp zag ik evenwel niets dat op armoede wijst.

De gemiddelde gezinsgrootte in Urk, 4,24 personen, is het hoogste in Nederland. Het sterftecijfer het laagst. Urkers mogen dan wel vroom zijn, enkele jaren geleden moesten ze toch regelmatig de landelijke inspectiediensten van de AID (Ministerie van Landbouw) en de FIOD (Ministerie van Financiën) over de vloer krijgen omdat er danig gesjoemeld werd. Vijf, zes jaar geleden zijn processen gevoerd en wethouders wegens fraude veroordeeld. Maar de Urkers blijven er rustig bij. De affaires lijken verleden tijd. *“Wanneer we de wet niet hadden overtreden, waren we allemaal failliet ge-*

Voor de constructiehal van Scheepswerf Metz (zie verder in dit blad) staat De IJsvlet. Een beeldhouwwerk als eerbetoon aan de bemanningen die destijds met deze vlet de verbindingen onderhielden op de dichtgevroren Zuiderzee tussen het eiland Urk en het vasteland. (foto gw)

weest”, zegt de vissersman nu. Dit jaar haalde Urk ook al de headlines met andere feiten. Uit het hierbovenstaande verhaal zal de lezer begrijpen dat Urkers maar weinig begrip opbrengen voor alternatieve straffen. Werken noemen zij geen straf, maar het hoogste goed. Iedereen werkt op Urk. Vandaar dat de Urker gemeenschap te keer ging tegen een veroordeling tot 200 uur dienstverlening. Voor ontucht met een kind is dat geen straf. Tientallen jongeren hebben het huis van de pedofiel dan maar zelf met flessen en stenen bekgeld. Een jaar eerder was de racistische uitdrijving van een Turk uit een shoarmazaak ook al hot news. In feite ging de kloppartij om een uit de hand gelopen ruzie om een meisje. Volgens de jongeren zijn de berichten in de media fel overtrokken. Ze schatten dat tien, hoogstens twintig dronken herrieschoppers het dorp in opspraak brachten. Jongeren zijn er overigens genoeg op Urk. Bijna de helft van de bevolking is jonger dan 21 jaar. Ze zitten nog op school of hebben lucratief werk in de visindustrie. Velen voetballen bij een van de vijftig(!) elftallen van SV Urk. Wonen ook nog thuis, want samenwonen kan niet in Urk. Sollicitanten zonder boterbriefje worden openlijk gediscrimineerd als het op een job aankomt. Huren past evenmin. Als je trouwt koop je een huisje. Urker meisjes fileren in een paar jaar het geld voor de hele uitzet bij elkaar. De jongens hebben dan al een flink deel van hun huis bijeengespaard.

Andere jongeren komen ‘s zaterdags in een van de vier kroegen of in de disco die in de oude vismijn is gevestigd bijeen. Daar wordt soms nogal wat afgedronken. Dat gebeurt in Urk trouwens ook op andere plaatsen dan in de kroegen. Daarom liet burgemeester en voormalig sleepbootkapitein *Veninga* het flesjesbier vervangen door tapbier. Gedaan met de rijkelijk overgoten kampvuren op het strand. Dat kon de jeugd niet waarderen en prompt organiseerden ze een barbecue in de tuin van de burgemeester. Die rebelse houding zint echter de lieden van de streng gereformeerde gemeenteraad en de kerkraden niet. Prediken zij de soberheid niet... ook in het uitgaansleven?

In een dorp waar iedereen iedereen kent is de sociale controle ronduit beangstigend. Vraag je de weg op Urk (iedereen woont er op en niet in Urk) dan krijg je als antwoord *‘bij wie moet je zijn?’*. Het eilandgevoel op het in 1945 ingepolderde dorp is nog lang niet weggesleten. Voor het dorp met 4.000 bejaarden in oude klederdracht is een mooie toerische roeping niet weggelegd. Urkers willen het lot van erfviand Volendam immers niet ondergaan en onder de voet gelopen worden door vreemdelingen. *“Welkom op Urk, ‘s zondags in de kerk”* werkt niet zo uitnodigend op de toeristische sector. *“Ze denken hier allemaal dat jij er een van een bootje bent. Een Duitser”*, zei Webb, een Urker met wie ik ‘s avonds aan de praat geraakte in een havencafé. Prosit! (gw)

Onlangs werd in het Nederlandse vissersbastion Urk volop aandacht aan de toekomst van de visserij besteed. HVB trok er naartoe en maakte van de gelegenheid gebruik om de Urker visserij van nabij te bekijken. Want van de Urkers valt veel te leren.

Meer dan 300 vertegenwoordigers uit de visserijsector kwamen af op het visserijforum over "De toekomst van de visserijsector in het 3de millennium" in Urk. (foto gw)

Nationaal Visserij Forum in Urk

De zeeën lopen leeg

DE NEDERLANDSE STAATSSECRETARIS van het Ministerie van Landbouw en Visserij, mevrouw G.H. Faber, mocht ruim 300 vertegenwoordigers uit de visserijsector verwelkomen op het visserijforum in Urk. Rond het thema "De toekomst van de visserijsector in het 3de millennium" discussieerden wetenschappers, bestuurders en mensen uit het bedrijfsleven een hele dag over de weg die voor ons ligt. Centraal stond de vraag hoe kan voorkomen worden dat de groeiende behoefte aan vis als hoogwaardig voedsel uiteindelijk lege zeeën oplevert.

STAATSSECRETARIS FABER gaf de aftrap. De Nederlandse bewindsvrouw constateerde dat het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) in Europa instond voor stabiliteit en continuïteit, maar dat het niet kon voorkomen dat een aantal visbestanden de afgelopen tien jaar een historisch laag niveau bereikten. Zij pleitte voor een toekomstig beleid dat een combinatie is van regulariseren en 'samen verantwoordelijk zijn'. De term co-management werd in de loop van de dag overigens nog door

verschillende sprekers in de mond genomen. Ben Daalder lanceerde zelfs het begrip *extion de regiem* dat staat voor een systeem waarbij de producentenorganisaties hun leden kunnen sanctioneren als ze afspraken met de voeten treden.

Maximum bereikt

Ross Schotton, onderzoeker bij het FAO in Rome, sprak zich in zijn persoonlijke visie zorgelijk uit over de toekomst. Hij omschreef 'Agenda 21' van de VN-conferentie in Rio zeven jaar geleden over duur-

zaam gebruik van de vishulpbronnen als normatieve stellingennames van bureaucraten. Het beleid haakte daar nationaal-economische doelstellingen aan vast. Het internationaal karakter van de visserij maakt een ecologisch en duurzaam beheer van zeeën en kustgebieden verder niet gemakkelijk.

Ook Paul Hagel heeft het daar moeilijk mee. "De visserijdruk is zo sterk dat het maximum, zowel Europees als mondiaal, bereikt is", stelde de RIVO-directeur die zich verder bij de toestand op de Noordzee hield. "Die staat ook sterk onder druk. Veel soorten zitten onder het biologisch minimum. Met langlevende specimen is het nog erger gesteld. Kans op voortplanting of herstel is er vaak niet meer." Hagel stelt dat er een keuze moet gemaakt worden tussen twee extremen. We kunnen kiezen tussen een kleine visserij-inspanning in een volle zee of een

grote visserijdruk in een lege zee. "Een volle zee maakt visserijonderzoek voor ons een stuk gemakkelijker. Het is echter mijn overtuiging dat de toestand dermate geëvolueerd is dat we dichter tegen een lege dan tegen een volle zee aankijken", zo gaf hij nog mee. Volgens spreker zijn er dringend afspraken nodig, liefst wereldwijd, over eenvoudige zaken als maaswijdte, grotere verhandelbaarheid van visrechten en scherpere controle op stropers.

Extion de regiem

Ben Daalder, bekend voorman van de Nederlandse Federatie van Visserijverenigingen, zei 2.000 actieve vissers te vertegenwoordigen die 70 tot 80 procent van alle Nederlandse schol en tong opvissen. Zijn stelling is dan ook dat de boomkorvisserij in staat is een bijdrage te leveren aan een duurzame visserij. Hij wees de beschuldiging van de hand dat de boomkorvisserij sporen van vernieling na-

laat. "Van ploegen is geen sprake. Daarvoor hebben de vaartuigen niet voldoende vermogen. Ze beroeren wel de bodem", zei Daalder die meteen ook waarschuwde voor een euforie van weliswaar energiebesparende twinriggers als alternatief voor de boomkorvisserij. Tweede stelling van Daalder was dat het GVB Europees moet worden. "Nu is het nog nationalistisch denken. Het ontbreekt ons aan een internationale vorm van beheersgroepen. Voor verantwoord vissen binnen de quota is een uitbreiding van het systeem van co-management op internationaal vlak noodzakelijk."

Tertio vroeg Daalder voor het ontwikkelen van een meer marktgericht visserijbeleid waarbij de producentenorganisaties kunnen beschikken over een instrument om privaat gemaakte afspraken af te dwingen. Een systeem van *extion de regiem* is nodig om zelf in te grijpen tegen eigen vissers. Tenslotte vindt de Texelaar dat de

Europese GT-maatregel om ongewenste capaciteit tegen te houden in de platvissector geen bijdrage levert aan de doelstellingen en bovendien haaks staat op de veiligheid.

Prof. Jon G. Sutinen van de University of Rhode Island (USA) stel-

Staatssecretaris van het Ministerie van Landbouw en Visserij, mevr. G.H. Faber. (foto gw)

ADVERTENTIE

OPROEP

OPROEP

GEVRAAGD: MAATSCHAP-VISSERS

Namens een tiental reders, eigenaren van kotters onder Belgische vlag nodigen wij, ter voldoening aan de verplichtingen voortvloeiende uit het Koninklijk Besluit met betrekking tot de "Economische Band met het Vlaggestaat" vissers, woonachtig in de kustzone van België, van harte uit te solliciteren naar de functie van

MAATSCHAP-VISSER

De kotters van genoemde reders opereren doorgaans succesvol met moderne schepen vanuit Nederlandse havens en maken in de regel reizen van maandag tot vrijdag/zaterdag. Geboden wordt een uitstekend aandeel in het netto resultaat van de besomming. Ervaring met het werk op een boomkor-kotter alsmede de benodigde patenten strekt tot aanbeveling.

Schriftelijke reacties (welke vertrouwd behandeld zullen worden) met opgave van leeftijd, ervaring en behaalde diploma's kunnen gestuurd worden naar:

Werkgroep Economisch Verband België.

P/A: Postbus 100

8320 AC URK

NEDERLAND

OPROEP

OPROEP

Een Vlaams gezelschap betrapt aan de koffietafel: de Oostendse havenkapitein-vismijndirecteur Patrick Vermandel, Willy Van Waes (Vislossersbond Van Waes, NV Pakhuizen), mevrouw Marie-Jeanne Becaus (Zeebrugse Visveiling, Pefa) en Marc Bruyer (Onderlinge Visafslag Oostende). Onder de aanwezigen merkten we ook nog Manu Desutter en Miet Verhamme van het Vlaams Visserijinformatiecentrum op. (Foto gw)

de eveneens dat de visserijbeheersystemen, ondermeer door politieke bemoeienissen, niet goed werken. Hij stelde de houding van de Europese visserijministers aan de kaak die grotere TAC's toelaten dan de voorstellen van de wetenschappers. De Amerikaanse professor vindt dat als een slechte zaak. Hij ziet wel brood in het invoeren van individueel overdraagbare quota.

Viskweek

Staatssecretaris Faber had ook al de sterke groei van de viskwekerijen aangesneden. In dit verband kondigde ze een beleidsnota aan. Jan van Rijsinger, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Viskwekers (NEVEVI), kijkt daar naar uit. Met zijn uitspraak dat de visteelt in Nederland (nog) niets voorstelt relativeerde hij de sterke groei waarover Faber sprak. *"In 15 jaar is de Nederlandse kweekvisproductie - brasem, meerval, paling - van 100 ton tot 5.000 ton gestegen. Dat is amper 0,025 procent van de mondiale 20 miljoen*

ton aquacultuurproductie. De markt biedt veel mogelijkheden. Het vistekort neemt alleen maar toe. Als er ooit sprake is van een Nederlandse kweekvissector dan het er een zijn met een kleinschalig karakter. Zeker geen bio-industrie waarin kweekvis behandeld wordt als een zwemmend varken. Vis heeft nog steeds een image hoog te houden", zei de viskweker uit Helmond.

Problemen zijn er voldoende: milieuvervuiling (niet bij gebruik van een recirculatiesysteem), onze waten zijn ofwel te koud of te warm en bovendien is het buiten Nederland nog steeds goedkoper produceren.

Toekomst

De specialisten zijn het erover eens dat de visconsumptie met kleine stapjes toeneemt. Dat heeft te maken met de betere verkrijgbaarheid van het product. Daar spelen de grote distributiebedrijven een rol in. Zij stellen ook hun eisen. Ze maken de keten tussen producent en consument steeds

korter. Zij eisen ook korte leveringstijden, verse producten en kwaliteit. Dat maakt dat met minder vis steeds meer zal verdiend worden. Dat is althans de situatie in de geïndustrialiseerde wereld. In de minder begenadigde werelddelen is vis een van de belangrijkste exportproducten. Een gedeelte van de wereldbevolking heeft de intensieve visserij nodig om te voorzien in zijn levensonderhoud. Visserijbepalingen kunnen er de sociale stabiliteit aan het wankelen brengen.

Op het forum werd vooral gedacht en gesproken in termen van status quo. Innovaties, zoals productie van additieven voor voedingsproducten of geneesmiddelen, kwamen niet aan bod.

In Europa moet de politieke discussie over het GVB in het derde millennium nog beginnen. De toekomst is onzeker. Het opleggen van vangstbepalingen op basis van biologische adviezen lijkt het uitgangspunt te blijven van een duurzaam visserijbeleid. (gw)

Scheepswerf Metz staat voor Urker scheepsbouw

Foto boven. Enkele vaartuigen die op stapel staan bij Metz. Links de SG-45 Marijtje Keuter, een Nederlands vaartuig onder Duitse vlag met thuishaven Büsum, rechts een Nederlands vaartuig dat na verlenging de Engelse vlag (PD-294 Endeavor) ruilt voor de Duitse (NG-17 Maria) met thuishaven Emden. (foto gw).

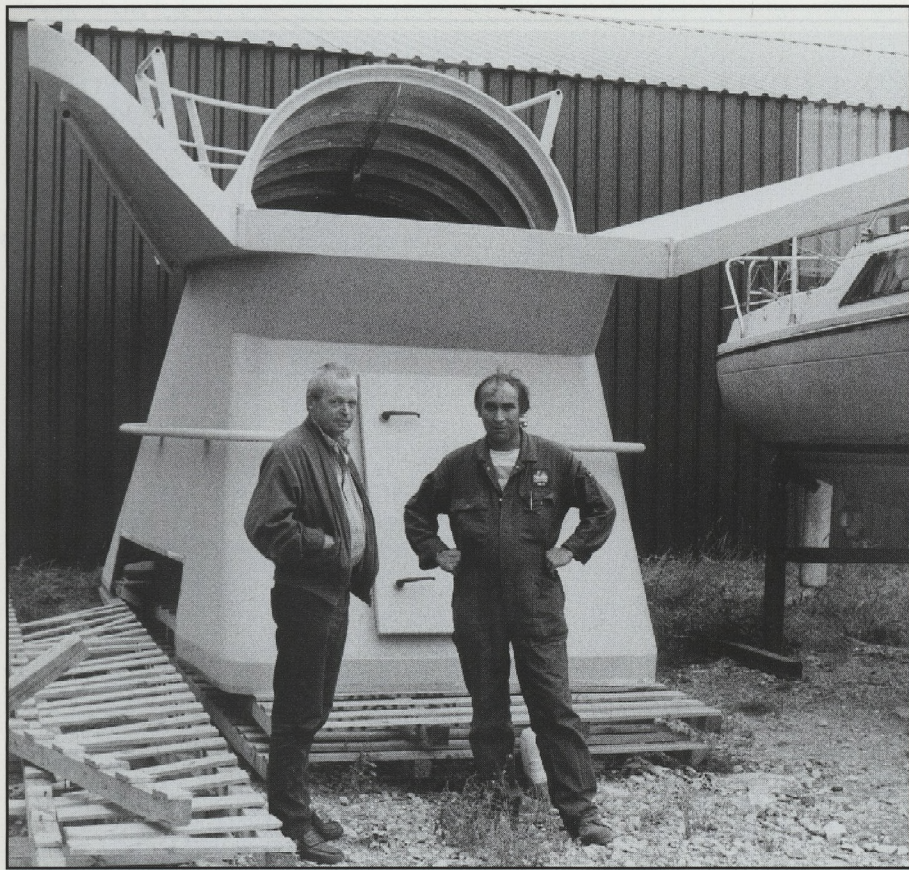
BIJ HET BINNENRIJDEN van Urk bepaalt de constructiehal van Scheepswerf Metz het beeld. De werf met meer dan 125 jaar ervaring is niet onbekend in Vlaamse vissersmiddens. De Z.55 *Goede Hoop* van Hui-brecht Deman is er in 1962 gebouwd, evenals de Z.571 *Custos Deus* (1989) van Jelle Kramer. Laatste Belgische opdracht was de verlenging met 3,5 meter van de Z.27 *Free Bird* van Marc De Man, die enkele weken geleden opnieuw in de vaart kwam.

SCHEEPSWERF METZ bestaat reeds sinds 1862. Oorspronkelijk onder de naam Koopmans, en gelegen vlakbij de oude dorpskern. Daar werden destijds houten boters gebouwd. De helling bestaat nog, maar er is geen activiteit meer. Door huwelijk kreeg het bedrijf de naam Metz mee. In 1950 maakte het bedrijf de overstap naar de bouw en reparatie van stalen schepen. De jaren zestig waren succesvol door de opkomst van de boomkorvisserij die veel nieuwbouw met zich mee bracht. Metz moest toen zelfs opdrachten uitbesteden. In 1973 nam de werf de huidige bedrijfsruimte in gebruik. De leiding van de werf is in handen van Wiebke en Albert Metz, twee telgen van de vierde generatie. Hun vader, Laurens Metz

senior, komt nog iedere dag per fiets — we zijn immers in Nederland — een kijkje nemen, maar is niet meer bij de werking van de onderneming betrokken. De jonge werkorderbegeleider Laurens Metz junior vertegenwoordigt de vijfde generatie van het familiebedrijf.

Cascobouw

Scheepswerf Metz beschikt over een infrastructuur voor het bouwen van schepen tot 55 meter. Dat kunnen zowel kleine vrachtschepen als vissersvaartuigen zijn. “*De werkzaamheden zijn ongeveer voor de helft gespreid over nieuwbouw en herstelling*”, weet bedrijfsleider Jan Bakker. De geboren Urker zag de binnenlandse opdrachten de laatste tijd wat opdrogen. “*Tegenwoordig komen nieuwbouw-*

Bedrijfsleider Jan Bakker en voorman P. Zoer voor de sierschouw van de nieuwe Z.462 Zeeparel die in aanbouw is in Zeebrugge. (foto gw)

orders vooral uit het buitenland. We voelen duidelijk de hete adem van de goedkopeloonlanden in onze nek."

Metz, dat 75 werknemers telt, is een gespecialiseerd bedrijf voor cascobouw. Het bouwt de rompen nog steeds zelf. Zij het met voorgevormde en gesneden platen van Centraalstaal uit Groningen. De afwerking van de vaartuigen gebeurt in samenwerking met diverse toeleveringsbedrijven, waaronder machinefabriek A. & L. Hoekman dat zich vlakbij bevindt. In Urk zijn ook het electrotechnisch installatiebedrijf Piet

Brouwer en sloopstimmerbedrijf L. Post en Zoon gevestigd.

Bijhuis

In Lemmer heeft Metz een atelier voor de bouw van stuurhuizen in aluminium. Dergelijk stuurhuizen wegen amper een derde van een brug in staalplaat (soortelijk gewicht staal 7,8, aluminium 2,7). Momenteel staat een brug van 8 meter breed op stapel, bestemd voor de Ierse twinrigger die op de werf in aanbouw is (zie ook omslagfoto van dit HVB). Naast het atelier staat een sierschouw (zie foto op deze bladzijde).

Die is bestemd voor het Z.462 Zeeparel, het vaartuig dat bij De Graeve in Zeebrugge in de steigers staat. Metz levert sinds 1994 de stuurhuizen aan De Graeve. De brug voor de Z.462 is dan het zesde exemplaar. (gw)

Gesprokkeld in Urk

De citaten

"Het visserijbeleid is gebaseerd op een 'command & control'-benadering. Dit is niet consistent met het functioneren van de vrije markteconomie" (Pavel Salz, hoofd visserij L.E.I., 's-Gravenhage)

"Een ecologisch duurzame visserij is beter voor het milieu en beter voor de visserij" (Paul Hagel, directeur RIVO, IJmuiden)

"De boomkorvisserij is in staat een bijdrage te leveren aan een duurzame visserij voor nu en in de toekomst" (Ben Daalder, voorzitter Federatie van Visserijverenigingen)

"Kweekvis is geen zwemmend varken" (Jan van Rijsingen, voorzitter Nederlandse Vereniging van Viskwekers)

"Intensieve teelt van vis zal voor de Nederlandse aquacultuur nooit de 'kip met gouden eieren' kunnen worden" (Johan Verreth, hoofddocent visteelt en visserij, Wageningen Universiteit)

"Zeevis wordt steeds meer het voedsel voor de rijken" (Ross Shotton, Fishery Resources Officer bij FAO, Rome)

"Over één miljoen jaar: geen vis meer" (Jane Campana Early, chief executive van de Marine Stewardship Council)

B.V.BA. SCHEEPSTIMMERWERF

LOWYCK & ZOON

VICTORIALAAN 30 OOSTENDE - TEL. (059) 32 08 21

HERSTELLINGEN - INRICHTINGEN

Voor Visafslag Urk is de toekomst al begonnen

DE WERKLOOSHEIDSGRAAD IN Urk ligt lager dan het Nederlandse landelijk gemiddelde. Dat is te danken aan de visafslag en de visverwerkingsbedrijven die vele handen kunnen gebruiken.

DIRECTEUR TEUN VISSER (foto op volgende bladzijde) is opgetogen over de resultaten van de nieuwe visafslag. Hij spreekt over "*Het wonder van Urk*" als hij het over de ontwikkeling van de Urker visserij heeft. In het zog van de modernste kottervloot ter wereld ontwikkelde zich in pakweg 35 jaar ook een bloeiende visindustrie.

De Gemeentelijke Visafslag Urk ontstond in 1904 en was 95 jaar geleden gelegen aan de Zuiderzee. De bouw van de Afsluitdijk (1939) bracht veel veranderingen met zich mee. De echte doorbraak van de Noordzeevervisserij kwam er pas

in 1962 toen de eerste kotters hun vangsten op Urk aanlandden. Tot eind jaren '70 werd de vis nog aangevoerd via de haven. Na die tijd werden de kotters te groot. Ze komen nu toe in Lauwersoog, Harlingen, Eemshaven, Delfzijl of IJmuiden en laten hun vangsten per koelwagen in de afslag van Urk afzetten.

Met 150 schepen beschikt Urk over de grootste aanvoervloot van Europa. De samenstelling is snel uitgezet: 100 grote schepen, 25 eurokotters en 25 garnaalvaartuigen.

Urkers zijn hondstrouw aan hun afslag. Waar ze ook vissen, hun vangst belandt in de thuishaven.

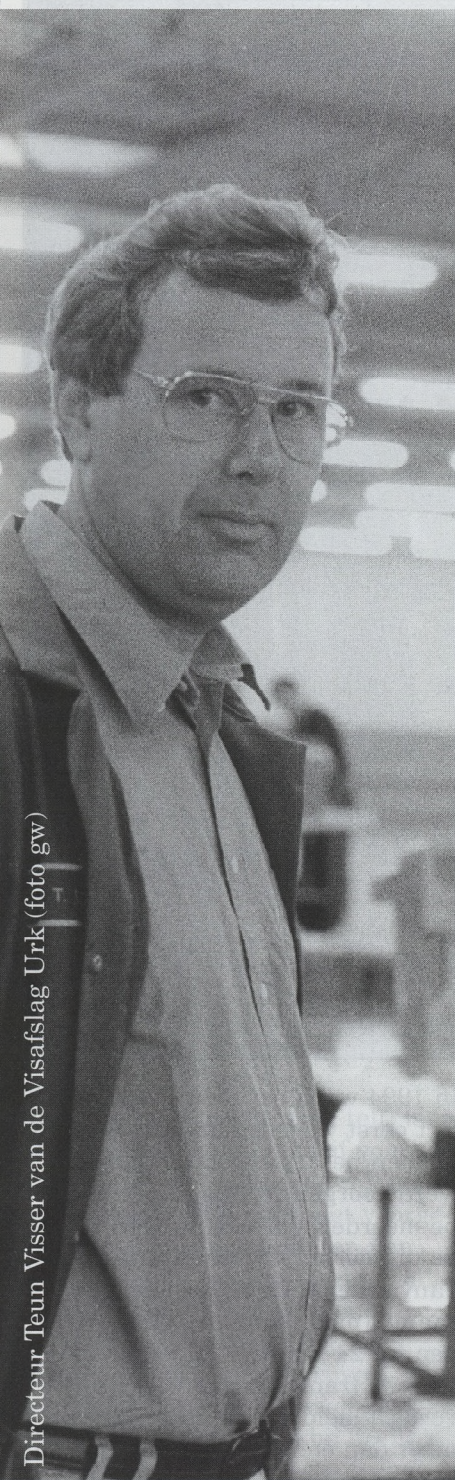
Nieuwe afslag

Twee jaar geleden, in september 1997, opende de nieuwe Urkse vismijn in het industriepark Zwolse Hoek aan de Domineesweg haar deuren. Minder dan twee jaar na de aanbesteding. Ook nadat heel wat tegenstand werd overwonnen. In de Gemeenteraad

in 1994 werd het nieuwbouwproject eerst weggestemd met 8 tegen 7. Toen het dossier later opnieuw werd voorgelegd was er een krappe meerderheid van 8 tegen 7 voor de uitvoering. De investeringskost, aanvankelijk op 20 miljoen geraamd (maar uiteindelijk opgelopen tot 24 miljoen gulden of 435 miljoen frank) zorgde voor grote verdeeldheid in het dorp. Terwijl meer dan één Urker toch 8 miljoen gulden veil had voor een eigen nieuw vaartuig geraakten de bestuurders het niet eens over een uitgave van twee en een halve keer dit bedrag voor hetgeen de modernste afslag van Europa zou worden.

Privatisering

De nieuwe visafslag kwam er toch. De vloeroppervlakte bedraagt 15.660 m², waarvan de sorteer ruimte alleen al 5.200 m² beslaat. Voor de aan- en afvoer beschikt het complex over 28 dockshelters en vier hefplateaus. In de visafslag werken 25 vaste medewer-

Directeur Teun Visser van de Visafslag Urk (foto gw)

kers en evenveel part-timers. Voor de sortering wordt beroep gedaan op 175 zelfstandige sorteerdere. Dit legertje visrapers heeft een sorteer capaciteit van 100 ton per uur.

De visafslag is nu verzelfstandigd in een naamloze vennootschap (opgericht op 1 mei 1997). De Gemeente Urk heeft 100.000 gulden gestort in het aandelenkapitaal. De verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur is hierdoor overgedragen op een Raad van Commissarissen. De gemeenteraad heeft bepaald dat de verzelfstandigde afslag binnen drie jaar (in 2000) moet worden omgezet in een geprivatiseerde onderneming. De aandelen worden dan evenwichtig onderschreven door diegenen die economisch betrokken zijn bij de werking van de vennootschap.

Netwerk

Het veilproces — minima aankop 20 kisten — loopt over twee elektronische klokken van de Belgische firma Schelfhout uit Stekene. Voorlopig lopen beide klokken gelijk. Bij defect aan de masterklok neemt de andere over. Een andere mogelijkheid is schol verkopen op de ene klok en kabeljauw op de andere. In de toekomst, die niet meer zo veraf is, zal de tweede klok gekoppeld worden aan een andere afslag. Zo kunnen kopers ook op andere Europese afslagen aan hun gerief komen. Welke afslagen? *"Ik wens nog geen namen te noemen. Pas in oktober maken we dat bekend"*, zegt Teun Visser enigszins geheimzinnig. Een ander voordeel van het veilstelsel is de koppeling van de

mijnzaal aan het veilnetwerk, waar het weeg- en het thuiskoopstelsel deel van uitmaken. Via de aansluiting op het EDI-project (Electronic Data Interchange) over de satelliet communiceert de veilingsvloot met de vloot. Last but not least is er de koppeling aan het administratieve netwerk waardoor de afhandeling van de transacties al verwerkt zijn wanneer de koper de mijnzaal verlaat. Een uitdraai heeft hij zo in de hand.

Teun Visser beseft ten volle dat de grenzen van de visaanvoer uit de Noordzee bereikt zijn. *"Toch zal de vraag naar wilde vis blijven toenemen. Het is onze opdracht om vraag en aanbod bij elkaar te brengen en naar meer toegevoegde waarde en kwaliteitsverbetering te streven"*, vat de vismijndirecteur zijn opdracht samen. (gw)

Urk verwerk 40,7 ton vis voor 4,6 miljard frank

De Urker visafslag was vorig jaar goed voor een omzet van 251 miljoen gulden (4.590 miljoen frank). De totale besomming van de elf Nederlandse visafslagen bedroeg 854,8 miljoen gulden (15.623 miljoen frank). Urk neemt circa dertig procent voor zijn rekening.

De voornaamste aanvoersoorten in Urk waren:

Tong	5.200 ton
Schol	20.200 ton
Kabeljauw	6.000 ton
Tarbot	1.000 ton
Schar	3.000 ton
andere	5.300 ton
TOTAAL	40.700 ton

Urk staat in voor 28 procent van de totale aanvoer in Nederlandse vismijnen die vorig jaar 145.000 ton bedroeg.

SMEDERIJ

Jules St. Martin

Alle herstellingswerken aan vissersvaartuigen

Werkplaats: H. Baelskaai 4 te Oostende - Tel.: 059/ 32 25 23

Zetel: Schelpenlaan 12 te Bredene - Tel.: 059/ 32 17 69

Visafslag Urk eerste ISO en HACCP-gecertificeerde visveiling ter wereld

DE NV VISAFSLAG URK is sinds begin augustus officieel gecertificeerd voor ISO 9002 en HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points). De Urker visafslag is daarmee de eerste visveiling ter wereld die een uitgebreid intern kwaliteitssysteem officieel heeft laten vastleggen.

'We lopen daarmee als afslag voor op zowel de Nederlandse als Europese wet-en regelgeving. Toch hebben we besloten ons hiervoor te laten certificeren, omdat we naar onze klanten duidelijk willen maken dat hygiëne, kwaliteit en voedselkwaliteitszorg begrippen zijn waar je als visafslag niet zorgvuldig genoeg mee kunt omgaan', aldus directeur Teun Visser.

De huidige visafslag in Urk is nauwelijks twee jaar oud. Volgens

Visser is het juist in een nieuw gebouw daarom goed mogelijk om allerlei maatregelen door te voeren die van belang zijn voor een optimale kwaliteit van het product. *'Bij de bouw van de afslag hebben we daar al duidelijk rekening mee gehouden; de temperatuur in de sorteerhal heeft een constant laag niveau en in de koelcellen wordt de vis ook in optimale conditie gehouden. Bovendien zijn er materialen toegepast die het schoonhouden vereenvoudigen en het spoel- en dooiwater wordt direct afgevoerd en na zuivering geloosd. Het is dus voor ons een logische stap om al die processen, zowel in het omgaan met het product vis als de dienstverlening naar onze klanten zodanig vast te leggen dat we ook datgene kunnen waarmaken wat we zeggen: we zijn het best voor vers',* zegt Visser. Door de certificering verwacht hij ook een versterking van de concurrentiepositie van de zijn afslag.

Intensieve begeleiding

Van oktober '98 tot en met juni '99 heeft de visafslag zich intensief bezig gehouden met het documenteren en beschrijven van de diverse procedures die in de totale bedrijfsvoering plaatsvinden. Daarbij zijn de medewerkers geassisteerd door de Gemeenschappelijke Kwaliteitsdienst (GKD) uit Bunschoten-Spakenburg.

Na een eerste inventarisatie is door de GKD vastgesteld welke maatregelen de visafslag reeds heeft genomen en vervolgens zijn de verantwoordelijkheden afgebakend voor zowel de controlerende instanties als ook voor klanten die inzicht willen hebben in het HACCP-systeem. In een volgende stap is een gevarenanalyse opgesteld, waarbij is nagegaan welke mogelijke gevaren het product loopt in elk deel van het proces. Dus van het moment van de binnenkomst van de vis tot het moment van vertrek. Dat betekent

dat in de beoordeling van de verschillende processen ook is gekeken naar de kritische punten. Zo ligt het voor de hand dat het koelsysteem van de visafslag een van die kritische punten is waarvoor grenzen en toleranties binnen het proces zijn vastgelegd. Het zijn juist die grenzen die worden aangehouden bij het uitvoeren van controles, zodat de juiste persoon, op het juiste moment, de juiste beslissing kan nemen. Het spreekt voor zich dat voor de registratie van die controles een zorgvuldig documentatiesysteem is opgezet. Alle HACCP-documentatie moet minimaal twee jaar worden bewaard.

Pas nadat alle systemen, documentaties en controles in een handboek waren verwerkt, is de vismijn op 14 en 15 juli door Bureau Veritas Quality International gescreend. Op grond van die bevindingen is de visafslag bij het hoofdkantoor van Veritas in Londen voorgedragen voor toekenning van de ISO-9002 en HACCP-certificering. Beide certificaten zijn vervolgens begin augustus toegekend.

Nederlandse ondernemer verantwoordelijk

Met ingang van december 1995 zijn twee belangrijke EG-richtlijnen omgezet in Nederlandse wetgeving, en wel in de Wet Hygiëne voor Levensmiddelen. De wet stelt daarin dat de ondernemer zelf verantwoordelijk is voor de kwaliteitscontrole van zijn producten en diensten waar het gaat over de eisen ten aanzien van de volksgezondheid. Die verantwoordelijkheid heeft bovendien betrekking op het beheersen van zowel het productieproces als het proces van de dienstverlening. De wetgever schrijft verder voor dat het bedrijf door middel van de zogenoemde HACCP-methode de processen aantoonbaar moet maken en de kritische punten moet herkennen en beheersen. Een kwaliteitszorgplan volgens dezelfde methode is voor bedrijven verplicht, maar legt die verplichting niet op voor de daadwerkelijke HACCP-certificering. Die stap heeft de NV Visafslag Urk toch gezet. 'Behalve dat we daarmee duidelijk maken wat we naar onze klanten beloven, versterken we daarmee ook onze concurrentiepositie ten opzichte van andere afslagen, met name binnen West-Europa', meent Visser. 'Het is niet zozeer dat onze klanten, en vooral ook potentiële klanten, om een ISO-cer-

Teun Visser: 'Méér doen dan wettelijk vereist is.' (foto gw)

tificering vragen, maar we krijgen wel veelvuldig vragen over onze kwaliteitsbeheersing. Op zich vinden we die vragen ook heel logisch: we werken met een kwaliteitsgevoelig product, waarvoor we van zowel de aanvoerders als de handelaren het vertrouwen krijgen om hun vis ook in een zo optimaal mogelijke conditie te houden gedurende de periode dat het hier aanwezig is.'

Certificering geeft bovendien de verplichting op een interne controle twee maal per jaar. 'En dat is

uiteraard veel intensiever en beter dan wanneer je bijvoorbeeld eens in de vier jaar door of na een incident door de Inspectie van Waren en Veterinaire Zaken wordt gecontroleerd'

Belofte maakt schuld

Der ISO-9002-certificering zegt dan weer feitelijk niets over de kwaliteit van de vis, maar dient als een bevestiging van een belofte; datgene waarmaken wat aan de klant wordt beloofd. Het is vooral een procesbeschrijving van de interne communicatie in de visafslag Urk. Afspraken die bijvoorbeeld beneden met een aanvoerder zijn gemaakt, dienen ook naar de medewerkers in de bovengelegen kantoren bekend te worden gemaakt.

De certificering die is toegekend, heeft een duidelijke omschrijving van het gebied waarop de kwaliteitszorg betrekking heeft. Dit geldt niet alleen voor de medewerkers van de visafslag maar voor allen die bij de procesgang betrokken zijn. 'Stel dat een sorteerder ondanks de regels toch een horloge draagt en hij stoot het glas ervan kapot aan de rand van de tafel, dan heb je een probleem. In een zo'n situatie wordt de kwaliteitsmanager erbij

Vooruitdenken is klaar zijn
om te betalen in Euro

Wij geven de toekomst alle kansen

gehaald en de keurmeester van het Produktschap voor Vis en Visprodukten. De desbetreffende partij zal apart worden gezet, en met inkt blauw worden gekleurd; vervolgens wordt de partij vis die op dat moment door de sorteerder in behandeling was, vernietigd. Het spreekt voor zich dat de richtlijnen duidelijk aangeven welke maatregelen er vervolgens genomen zullen worden om herhaling van een dergelijk incident te voorkomen. Logistiek- en kwaliteitsmanager Henk van Veen is op de visafslag verantwoordelijk voor naleving van de regels, zoals die sinds kort zijn vastgelegd. Henk is

daar inmiddels voor opgeleid en krijgt nog maandelijks begeleiding van de Gemeenschappelijke Kwaliteits Dienst'

Wettelijke verplichting

Met certificaten wil Urk direct aansluiten met de handelsbedrijven die per 1 januari 2000 de HACCP-methode ook in hun eigen bedrijf bij wet moeten hebben ingevoerd. 'Daarbij willen we ook een positieve bijdrage leveren aan de zorg voor het product bij zowel de aanvoerders- als bij onze afnemers', besluit de ondernemende directeur Teun Visser.

kwaliteitsvis en garnalen uit Colijnsplaat

Voor de handelaar die staat op eerlijke kwaliteit en daar een eerlijke prijs voor over heeft

De vismijn gespecialiseerd in kwaliteit van kleine (euro)kotters

Voor de aanvoerder die kwaliteitszorg beloofd wil zien

Gemeentelijk Vismijnbedrijf Colijnsplaat

Tel 00 31 11369 5383 - (F. Lokerse) - Fax 00 31 11369 5229

Visverwerking in Urk van niets tot 18 miljard

De visverwerking in Urk is het werk van één generatie. Op het eiland was die er visverwerking er niet. In het spoor van de ontwikkeling van de boomkovoisserij ontstonden ook aanverwante bedrijven. Er zijn nu zowat 50 visveredelingsbedrijven die samen een omzet van één miljard gulden (18,3 miljard frank) boeken, een stijging van meer dan tien procent tegenover het jaar voordien. De visverwerkingssector van Urk (15.500 inwoners) stelt honderden Urkers aan het werk. In 1992 goed voor 1.750 jobs, in 1996 al 2.000 arbeidsplaatsen. Het percentage werklozen in Urk is dan ook te verwaarlozen. In de visverwerking wordt bovendien goed verdiend. Geen uurloon, maar stukloon.

De visindustrie draait hoofdzakelijk op platvis. Het percentage ruw product is de laatste jaren flink teruggelopen. Er wordt steeds meer aan verfijning gedaan. Dat vereist meer behandeling, ook meer personeel en levert een hogere toegevoegde waarde op. 95 procent van de productie gaat naar het buitenland. De vis gaat naat alle delen van delen van de wereld, maar Italië is exportland nummer één. Enkele jaren geleden was er nog sprake van overcapaciteit. De lagere aanvoer speelde de sector vandaag parten. Ondertussen wordt de ontbrekende vis vlot aangevoerd uit Denemarken, Engeland en uit België. De gemeente Urk geeft de sector nog groeimogelijkheden. Het laatste stuk van de industriezone Zwolse Hoek wordt bouwrijp gemaakt. De helft van het terrein is bestemd voor de visverwerking. (gw)

BOEKBE SPREKINGEN

Frank Neyts

Red Star Line

Bij Uitgeverij Pandora verscheen zopas het nieuwste boek van Robert Vervoort, getiteld 'Red Star Line'. Dat zal bij velen de herinnering oproepen aan grootouders of overgrootouders die eind vorige eeuw de oceaan vertrokken op zoek naar een beter bestaan. De Red Star Line heeft immers vanuit Antwerpen honderdduizenden landverhuizers naar de 'nieuwe wereld' overgebracht. Maar de Red Star Line was meer dan dat. Ze was innovierend, technisch was ze de concurrenten iets voor. Ze stelde ook duidelijke eisen waaraan de aanloophaven moest voldoen. In die zin heeft de Red Star Line in belangrijke mate bijgedragen tot de ontwikkeling van Antwerpen tot wereldhaven. Ook was Red Star een van de eerste rederijen die wereldcruises aanbood. De Red Star Line blijft ook bekend voor het prachtig drukwerk (affiches, postkaarten, passagierslijsten, muziekprogramma's) dat ze naliet. Wie kent er niet de prachtige affiches van de 'Belgenland'? Telkens werd er voor nieuwe ontwerpen beroep gedaan op gerenommeerde kunstenaars.

'Red Star Line' (ISBN 90-5325-195-2) telt 142 pagina's en is prachtig geïllustreerd.

Piratenverhaal

Bij The Pentland Press Ltd verscheen onlangs 'Pirates of the Ring of Fire', een verhaal gebaseerd op ware feiten. Het is algemeen bekend dat de piraterij ook in onze moderne wereld de zeeën steeds meer onveilig maakt. De vroegere piraten, met messen en dolken, lijken wel koorknepen in vergelijking met hun hedendaagse opvolgers die machinegeweren of raketlaunchers verkiezen. Het boek geschreven door Peter Cairns, zit van de eerste tot de laatste bladzijde vol actie en spanning. Het geeft een zeer goed beeld van de moderne piraterij. Dat is ook niet moeilijk als men weet dat de auteur, getraind in anti-piraterij, jaren dienst deed in deze discipline bij de Royal Marine Commandos. De plaatsen die in die hoedanigheid bezocht en de feiten die hij aan de levende lijve meemaakte waren de inspatatie voor zijn trilogie, waarvan het eerste deel nu in de boekhandel ligt.

'Pirates of the Ring of Fire' (ISBN 1-85821-624-9) kost £11.50 en kan besteld worden in de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgeverij The Pentland Press, 1 Hutton Close, South Church, Bishop Auckland, County

Durham, DL 14 6XG, Engeland, Fax 0044/1388/776.766

Risico's

We moeten in de scheepvaart meer risico's nemen, dat was de uitspraak van Julian Parker, de secretaris van de Nautical Institute bij de voorstelling van de nieuwste publicatie. 'Managing Risk in Shipping - A Practical Guide'. 'Het boek heeft als bedoeling meer inzicht te krijgen in de risico's die we dagelijks nemen. Misschien komen jullie wel tot de conclusie dat er best wat meer risico kan genomen worden', zo lichte hij zijn schijnbaar ongerijmde stelling toe. Het boek richt zich zowel tot de bemanning van zeeschepen als tot zij die in de scheepvaart aan wal werkzaam zijn en vertelt zaken zowel voor de manager als voor de hoofdwerktuigkundige. Het werd geschreven in zeven hoofdstukken, welke elk een ander aspect van 'risico' aansnijden. Zes auteurs, stuk voor stuk specialisten in hun vakgebied staan garant voor een grondige toelichting en heel wat nuttig advies. Net als alle publicaties van de Nautical Institute een zeer nuttig en aan te bevelen boekwerk.

'Managing Risk in Shipping (ISBN 1-870077-48-2) werd uitgegeven door The Nautical Institute, 202 Lambeth Road, London DE1 7LQ Fax 0044/20 7401.2817, e-mail pubs @ nautinst. org. Het werk telt 117 pagina's en kost £ 55 n p&p inclusief.

Techniek van de scheepsbouw

Bij het Londense Witherby verscheen er, in opdracht van de International Association of Classification Societies (IACA), een boek getiteld 'General Cargo Ships'. Het boek, zoals de opdrachtgever al laat vermoeden, richt zich in de eerste plaats tot surveyors die dagdagelijks op pad zijn om de toestand van schepen en hun technische uitrusting op hun staat te controleren. Toch zal ieder die in de scheepsherstelling actief is, professioneel of slechts zijdelings, wat aan het boek hebben. Zelfs diegenen die gewoon

interesse hebben voor de techniciteit van de scheepsbouw zullen wat aan dit werk overhouden. Immers het boek geeft een inleiding met grondregels en -details die voor iedere surveyor als vanzelfsprekend gekend moeten zijn. Het is een technisch boek, leerzaam voor de 'techniekers' onder ons.

'General Cargo Ships (ISBN 1-85609-189-9) is een publicatie van Witherby (IACS) en telt 135 pagina's. Het werd uitgegeven op A4 - formaat met een softback. Het boek kost £30 en kan besteld worden bij Witherby, 32-36 Aylesbury Street, London EC1R 0ET Fax 0044/20.251.1296

Gids voor het vervoer van bederfbare goederen

'Controlled Atmosphere (Ca) het beheersen van welbepaalde omstandigheden, wint nog steeds aan belang bij het transport van bederfbare goederen. Het vervoer over zee maakt daar geen uitzondering op. Margarethe Serek en Dr. Michael Reid publiceerden zopas een nieuw boek rond dit onderwerp. Het werd uitgegeven door Mercantila Publishers in Copenhagen, Denemarken. Na een inleiding en de bespreking van de voornaamste kenmerken en nieuwigheden bij CA, bestaat het boek grotendeels uit een overzicht van de voornaamste fruit- en groentensoorten die over zee worden vervoerd, telkens met de optimale omstandigheden waarin het transport ervan kan gebeuren. Van iedere besproken soort werd er bovendien een kleurenfoto opgenomen. Een uitstekende leidraad voor iedereen actief in het voedseltransport. Of kent u alles over het transport van Cherimoya's, durian, kaki's of rambutan's? Na het lezen van het boek vast wel!

'Guide to Food Transport - Controlled Atmosphere' door Margarethe Serek en Dr Michael Reid (ISBN 87-890-1096-5) telt 153 pagina's en kost \$65. Het boek kan worden besteld bij Mercantila Publishers, 18 Upsalagade, DK - 2100 Copenhagen, Denmark Fax 0045/3543.5151; e-mail erik @ mercantila dk.

Scheepsdiesel Service

Alle dieselmotoren:

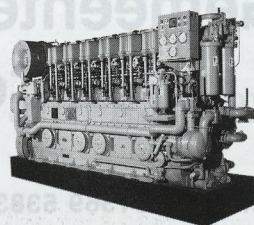
Leveren, plaatsen, revisie en herstelling
Leveren en plaatsen van keerkoppelingen,
waterpompen en compressoren e.a.
Opgieten van motoren met Chockfast
DROOGDOK
Schroeven en schroeffassen
Las- en leidingwerk

Bureel - werkplaatsen:

Boomkorstraat 7/8 - 8380 Zeebrugge
Tel. 050/ 54 51 78 - Fax 050/ 55 03 67

24 u / 24 u. 0477 / 47 66 82

SDS n.v.

Ondermaatse schepen

Bij Pluto Press in Londen verscheen kortgeleden 'Voyages of Abuse, Seafarers, Human Rights and International Shipping', een buitengewoon interessant boek over de toestand waarin sommige zeelieden (en helaas ook meer en meer) aan boord van 'sub-standard' schepen moeten leven en werken. Zonder schroom kan men daarbij vaak spreken van moderne slavernij. Het boek toont de relatie tussen mallefide reders en de goedkope vlaggen.

De verhelderende publicatie werd buitengewoon goed voorbereid en weten-

schappelijk ondersteund. Het is het werk van een groep specialisten ter zake; Alastair Couper, Chris Walsh, Ben Stanberry en Geoff Boerne. Het zou verplichte lectuur moeten zijn voor alle managers en beheerders van ieder bedrijf die met de scheepvaart te maken heeft; van uitbaters, financiers tot zij verantwoordelijk voor het bemannen van schepen.

'Voyages of Abuse' (ISBN 0-7453-1540-2) kost £ 17.99 plus £ 2.95 verzendkosten. Het boek kan worden besteld bij Pluto Press, 345 Archway Road, London N6 5AA UK Fax 0044/20.8348.9133; e-mail: pluto @ pluto.tobks.demon.co.uk.

Zeeduivel	385	373
(zonder kop)		
Rog	73	64
Garnaal	109	186

(*) Voor de omzetting van de Nederlandse prijzen in Belgische frank werd de officiële koers gehanteerd: 1 Euro = 2,2071 gulden.

VISMIJNEN

Standardsorteringen

De drie Belgische vismijnen zijn overeen gekomen om vanaf 1 september dezelfde standardsorteringen toe te passen. Daarmee werden tegelijk de standardsorteringen in overeenstemming gebracht met de vereiste EG-normen. Wie daarover meer wil weten kan contact opnemen met een van de drie Belgische visveilingen.

Nederlandse visserij 1998 in cijfers

De omzet van de elf Nederlandse visafslagen bedraagt een veelvoud van aanvoer/besomming in de Belgische vismijnen. Dat blijkt uit onderstaande vergelijking. Voegen we er nog aan toe dat vorig jaar in Nederland 6.270 ton onder Belgische vlag gevangen vis ter waarde van 700 miljoen frank (*) aangevoerd werd. (gw)

Aanvoer tien vissoorten in ton

	Nederland	België
Tong	17.695	3.086
Schol	51.428	4.282
Kabeljauw	26.415	3.503
Wijting	2.531	427
Haring	5.429	1
Tarbot	2.282	201
Schar	10.403	511
Bot	5.990	-
Poon	2.162	-
Garnaal	8.849	190
TOT.	142.639	18.144

Besomming tien vissoorten

in miljoen BEF

(milj. b. fr.)

	België
Tong	1.167
Schol	310
Kabeljauw	256
Tarbot	90

Griet	314	79
Tongschar	255	123
Schar	437	17
Bot	156	-
Zeeduivel	149	88
Garnaal	963	35
TOT.	15.320	2.500

(*) Voor de omzetting van de Nederlandse prijzen in Belgische frank werd de officiële koers gehanteerd: 1 Euro = 2,2071 gulden.

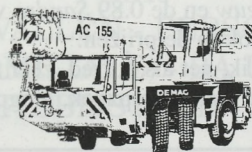
Vergelijking gemiddelde prijzen België-Nederland

Overzicht van de gemiddelde prijzen op jaarbasis in België en Nederland (*). Gemiddelde prijzen moeten met het nodige voorbehoud geïnterpreteerd worden. Ze zeggen immers niets over de verschillende sorteringen.

	Nederland	België
Tong	308	378
Schol	78	72
Kabeljauw	77	73
Schelvvis	53	52
Wijting	45	39
Haring	10	28
Tarbot	429	447
Griet	305	300
Tongschar	133	137
Schar	42	34

Scheepsherstelling
Afwerking nieuwbouw
Metaalkonstruktie
Draai-, frees- en schaaferwerk
Verhuur telescopische kranen

Bureel - werkplaatsen:
Boomkorstraat 6/8 - 8380 Zeebrugge
Werfkaai 9-11 (vissershaven)
Tel. 050/ 54 45 41 - Fax 050/ 54 58 37
24 u / 24 u **GSM 0477-412093**

Verheye Joël

n.v.

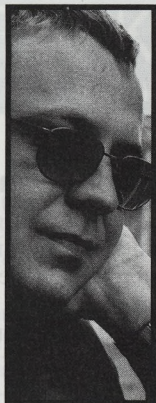
Nieuws over de
Zeebrugse Visveiling:
zie verder in dit blad!

weekblad
TIJDINGEN

Oostendeneur
vraag erneer
bij uw dagbladhandelaar

TUSSEN SCHIP & KAAI

KRASSE VERHALEN OVER aanhoudingen van schippers op zee. Het zijn van die steeds weerkerende ze-nuwpieken in de visserijwereld. Maandenlange periodes van sereniteit en kalmte worden bruusk onderbroken door de knotsgekke toeren

die visserijwachtofficiëren soms uithalen.

Het verhaal van de 0.51 *Stormvogel* van rederij Versluys-Decuypere, die op 11 augustus '99 door het Ierse Visserijwachtschip P 20 EMER opgeleid werd, tart elke verbeelding. Het schippersbloed van elke collega die het verhaal hoorde, stolde in de anderen. Wraakgevoelens en opstandigheid borrelden omhoog bij eenieder die voor de moeilijke taak staat om op zee de boterham te verdienen. Voor schipper Alfred Decuypere mag de zonsverduistering van 11 augustus '99 best onvergetelijk genoemd worden. Niet dat hij er veel van gezien heeft. Terwijl de maan langzaam haar gedeeltelijke schaduw over de Ierse Zee spreidde, stond een uiterst onredelijke visserijofficier in Freds logboek te foeteren dat het niet mooi meer was. Verregaand Brits protectionisme getuigde opnieuw flagrant van de on-Europese gedachte die in de meeste lidstaten van de Europese Unie nog steeds heerst. Hoe meer de maan opschoof en de zonnige stralen op ieuw toeliet om de *Stormvogel* te beschijnen, hoe donkerder het eruitzag voor de onfortuinlijke schipper en zijn bemanning. Schipper Fred, die in de Vlaamse visserswereld bekend staat als een uiterst bekwame zeeman, vulde zoals gewoonlijk punctueel en ter goede trouw zijn vangstlogboek in op een manier die sinds jaren door inspecteurs van verschillende nationaliteiten als correct beschouwd wordt. De Ierse *Naval Serviceofficier* van de P20 dacht daar anders over en beschouwde het als een heldendaad om de *Stormvogel* op te leiden naar de haven van Dublin. De grond van de arrestatie bleek erg onduidelijk en was gebaseerd op details. Op

geen enkele wijze kon aangetoond worden dat de schipper illegale vangsten aan boord had of aan quotaontduiking deed. Zowel op de Ierse, de Belgische als de Britse dienst voor Landbouw en visserij fronste men de wenkbrauwen bij de handelswijze van de Ierse militairen. De verhouding kosten/gepleegd misdrijf was proportioneel zo aberrant dat zelfs de Ierse rechter van de burgerrechtbank te Dublin er geen weg mee kon. Om de Navy gezichtsverlies te besparen sprak hij dan maar een boete uit van omgerekend 5 500 frank. Deze poging om de daden van de officieren te rechtvaardigen werd door de meeste waarnemers geïnterpreteerd als een harde kaakslag en een ferme vingerwijzing naar de betrokken visserijwacht. Voor Alfred De Cuypere en zijn bemanning, die drie dagen werkloos aan de Dubliner kade vertoefden was dat allemaal vijgen na Pasen. De vernedering, die hun deel was, de bewapende wachters die rond het vaartuig stonden, de niet malse aandacht van de Ierse media voor 'die Belg die zijn logboek vervalste' zullen niet licht vergeten worden. De hardnekkige pogingen van onze eigen Luc Corbisier van de Rederscentrale om de situatie ten goede om te buigen werden door de schipper-reder dan weer uitermate gewaardeerd. Nu is het zo dat de Ierse protectionisten van de Navy, niet aan hun proefstuk toe zijn. Enkele jaren geleden werden aan boord van de 0.124 *Fighter* snoeken op zolder gezocht. Pas onlangs werd de humbug in het voordeel van de rederij beslecht. Amper een jaar geleden kreeg ikzelf een driedubbele officiële waarschuwing van een Ierse inspecteur. Ook toen werden zoveel mogelijk kleine foutjes bij elkaar gesprokkeld om voldoende reden te creëren tot arrestatie. Naar eigen zeggen van de Ierse controleur moesten vier feitjes daartoe vol- doen, wat in mijn geval dus net niet lukte.

In de voorbije weken werd bovendien de Z.59 *Gudrun* opgeleid en kregen alle in Ierse wateren bedrijvige schippers officiële waarschuwingen voor de manier waarop de vangsten geboekt worden. De Z.53 *Van Eyck*, de 0.14 *Zeemeeuw* en de 0.89 *Sandra* vielen aldus ook in de prijzen.

Omdat ik, net als Alfred, zeer frequent de Ierse wateren opzoek, ging ik mijn

licht opsteken bij onze eigen Dienst voor Zeevisserij te Oostende. Dat is een dienst die door de meeste vissers 'met het nodige voorbehoud' bekeken wordt. Tenslotte zit de vijand daar, de harde gasten die er op uit zijn om ons te 'pakken' op van alles en nog wat. Maar ik garandeer u, en ik spreek van recente ondervinding, daar zitten ook ontzettend redelijke jongens tussen, die als het erop aan komt alles zullen doen om ons uit de penarie te helpen of te voorkomen dat we erin geraken.

Om mezelf in te decken tegen de willekeur en de scalpenjacht van buitenlandse inspecteurs waar het odium, het chauvinisme en het protectionisme afdruipt, vroeg ik op de visserijdienst de wetteksten op waarin bepaald wordt hoe je je logboek eigenlijk kan invullen zonder discussie uit te lokken. Ik raad iedere schipper aan om zich degelijk te laten voorlichten over deze materie. Je kan heel wat problemen vermijden als de visserij-inspecteur vlug door heeft dat je de wetgeving terdege onder de knie hebt. Eigenlijk zou het Informatieblad van de Rederscentrale daar ook een actief steentje kunnen toe bijdragen. Maar de meeste schippers krijgen dat blad zelden of nooit te zien. Het komt er dus op aan om jezelf te informeren. Dat heb ikzelf nu gedaan. De eerste Ier of Engelsman die mij in de toekomst wil klissen voor peanuits krijgt mijn mooi ingekafte wetteksten onder de neus. Voor elke wet die ik ongewild wél overtreed wil ik de inspecteur bedanken die zich een redelijk mens toont. Of ze in Frankrijk, België, Ierland of Groot-Brittannië zo iemand kennen, dat weet ik niet. Maar in België kunnen we daar fier op zijn. Eigenlijk heb ik de gelegenheid om iets positief over de visserij te schrijven: bedankt Guy De Vleeschouwer, voor de klare, realistische kijk op de visserij. En nogmaals bedankt Luc Corbisier, voor de energieke inzet in de zaak *Stormvogel*. Jullie hulp wordt zeer gewaardeerd en niet vergeten. Er zijn nog mensen waarop een visser kan rekenen. Dat is een geruststellende gedachte!

FROID

OOSTENDE

4de vissersfeest

Op 23 oktober om 20 uur gaat in Oostende het 4de 'vissersfeest' door. Dit jaar kozen de initiatiefnemers voor het restaurant 'Walrave', op de Nieuwpoortsesteenweg te Oostende. Wie erbij wil zijn betaalt 1.400 frank/persoon. Daarvoor krijgt hij een volledig menu, wijn inclusief en daarbovenop een aantal consumptiebonnetjes om de daaropvolgende uren door te komen. Wie meer inlichtingen wenst kan terecht bij Ivan Fonteyne (059 / 50 21 14), Lucien Desomer (059 / 70 66 21) of Eddy Serie (059 / 32 54 75).

ZEEBRUGGE

Toekomst kleine (Visard)sluis onzeker

Volgens de Zeebrugse Visveiling bestaat er veel kans dat de kleine sluis (Visardsluis) zou verdwijnen. Alhoewel deze momenteel niet in gebruik is zou ze toch haar nut kunnen hebben voor de visserij. Nu hebben de vissersboten immers een wachttijd die kan oplopen tot 2 à 3 uur voor de versassing via de grote sluis. De productiviteit van de sector zou veel baat hebben bij de indienstneming ervan. Maar in de pers vernam de ZV dat het juist de bedoeling zou kunnen zijn de kleine sluis helemaal uit te schakelen. Dit zou passen in een plan van de handelshaven om de getijdenhaven uit te

breiden. Er werd hiervoor een studieopdracht uitgeschreven. De ZV protesteert alvast. Volgens de veilinguitbaters zou de realisatie van deze visie nog andere grote nadelen hebben voor de vissershaven. De huidige kaai aan de nieuwe vismijn zou ongeschikt worden door de getijden; het lossen van vissersvaartuigen zou duurder en gevaarlijker worden; door de onzekere toestand worden verdere investeringen op het European Fish Centre gehypothekeerd. Merkwaardig is ook dat de ZV ten slotte vermeldt dat de vismijn daardoor ongeschikt wordt 'voor het aanlanden van diepvriesschepen (welke in later stadium op E.F.C. voorzien zijn)'.

NOORDZEE

Studiereis Belgica

Op 18 augustus organiseerde de Beheerseenheid Mathematisch Model voor de Noordzee (BMM) ten behoeve van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven een zeetrip aan boord van het Oceanisch onderzoekvaartuig Belgica.

Het Informatieblad van de Rederscentrale bracht hierover verslag uit. Volgens de Rederscentrale was vooral de BMM-exploitant aan boord ruim vertegenwoordigd. BMM-man Thierry Jacques nam dan ook het slotwoord waarbij, zo haast de reporter zich te zeggen 'de fel gecontesteerde Mariene Reservaten onvermijdelijk werden opgerakeld'. Dit

gebeurde zeer tot ongenoegen van de niet bij naam vermelde reporter: 'Deze mislukte "putch" op onze kustwateren zullen we zeker indachtig blijven bij alle verdere besprekingen.' (sic)

BREDENE

Reglement strandvisserij

De Bredense gemeenteraad keurde een politieverordening goed betreffende de strandvisserij op haar grondgebied. Het reglement bevat duidelijke voorschriften inzake de zones waar netten mogen worden geplaatst, de toegelaten periodes en de aanduiding van denetten. Een registratie van de strandvissers door het gemeentebestuur en de verplichting het registratienummer aan te brengen op de netten maakt het mogelijk misbruiken tegen te gaan. Netten die worden aangehouden zonder nummer kunnen door de gemeentelijke diensten worden weggenomen.

Een brochure over deze reglementering op de strandvisserij kan op eenvoudige telefonische aanvraag worden verkregen bij de gemeentelijke informatiedienst van Bredene (tel: 059 / 33 91 79). De registratiebewijzen kunnen nu reeds aangevraagd worden bij de dienst secretarie op het gemeentehuis (tel.: 059 / 33 91 91).

VOOR EEN EFFICIENTE OPLOSSING VAN AL UW VERZEKERINGSPROBLEMEN

CV HULP IN NOOD

ONDERLINGE VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ VOOR VISSERSVAARTUIGEN

H. BAELSKAAI 27 8400 OOSTENDE

TEL. (059) 32 16 89 FAX (059) 32 26 17

GSM (0477) 42 55 68 (24u op 24u bereikbaar)

VOORDELIGE CASCO & MOTOREN-PREMIE

WIJ BEMIDDELEN BIJ EEN EERSTE KLAS P&I CLUB VOOR DEKKING MET O.A. WAARBORGEN TOT US\$ 500.000.000 VOOR

1. LICHAAMELIJKE LETSELS AAN DERDEN

2. POLLUTIESCHADE

IN SAMENWERKING MET DSV BELGIUM NV (CDV 10455)

VOOR

BRAND - AUTO - ARBEIDSONGEVALLEN - PERSOONLIJKE ONGEVALLLEN - HOSPITALISATIE - BA GEZIN (FAMILIALE) - BA UITBATING - YACHTING EN PLEZIERVAART - RECHTSBIJSTAND - REISBIJSTAND - ENZ.

Bernard Maenhoudt geen kabinetsmedewerker meer

Nieuwpoortenaar Bernard Maenhoudt, in de vorige Vlaamse Regering opdrachthouder op het kabinet van Minister-president Luc Van den Brande, is sinds 1 september werkzaam bij de Kamer voor Handel en Nijverheid van Kortrijk-Roeselare-Tielt-Oostende. Op het Kabinet van de vorige minister-president was hij nauw betrokken bij de regionale economie en het FIVA dat door de Vlaamse Regering werd opgericht. Daardoor was hij ook een van de visserijspecialisten in de vorige Vlaamse regering. Bij de vorming van de nieuwe Vlaamse Regering is Luc Van den Brande (CVP) als Minister-president vervangen door Limburger Patrick Dewael (VLD), die, zoals dat gewoon is in België, een eigen kabinet samenstelde.

Activiteitenkalender voor vissers

OKTOBER

- 6-11 2de festival van de maritieme wereld, in het 'demeure abbiatale de Dieleghem' te Jette.
- 9-14 "Anuga", internationale voedingsbeurs in Keulen (Dui)
- 10 Herdenkingsmis slachtoffer N.52 Seahunter, Capucijnenkerk, Oostende
- 12 "Visserijproblemen", voordracht door Bart Schiltz in Gemeenschapshuis Zeebrugge (20 u.)
- 15 Symposium Potvisstrandingen langs de Nederlandse kust in Ameland.
- 23 om 19,30 u. 26ste galafeest ingericht door het steunfonds voor verlaten kinderen. Dit jaar ten voordele van de nieuwbouw van het Oostendse visserstehuis De Bolle.
- 23 4de Oostends Visserijfeest en uitreiking van de "Waakzame Hondenwachtprizen", Feestzaal Walrave, Oostende
- 26 Europese Raad van Visserijministers in Luxemburg

Failliet

SEA MARKET BVBA, Jean De Greefstraat 6, 1080 Ganshoren (Brussel) (voorheen De Vylder NV), groothandel in vis en visserijproducten. Failliet verklaard op 30 juli 1999.

Wij werden op de hoogte gebracht van het overlijden van Edgar Vanhee (°Leffinge, 26 februari 1929), voorzitter van de vzw Zeebrugse Sportvissers. Edgar Vanhee overleed op 10 september in het AZ St.-Jan te Brugge, ten gevolge van een ongeval op zee.

Aanvoer in Zeebrugge op zelfde peil vorig jaar

De visaanvoer in de Zeebrugse visveiling gedurende de voorbije acht maanden zit op dezelfde hoogte van vorig jaar. Bijna de helft van de aanvoer kwam per koeltransport naar Zeebrugge. De verkoop van uit het buitenland aangevoerde vis is met een vijfde toegenomen. De buitenlandse vis vertegenwoordigt circa tien procent van het totale aanvoergewicht.

De lagere aanvoer van tong en de prijsdaling voor deze platvis drukt op de besomming die na acht maanden bijna

honderd miljoen frank lager uitkomt dan in dezelfde periode vorig jaar.

Samenwerking tussen de drie vismijnen

De drie Vlaamse vismijnen werken voortaan beter samen bij de begeleiding van vistransporten. De besprekingen hierover gingen vorig jaar van start en hebben al tot resultaten geleid. Ook over de kistenuitwisseling is al onderhandeld. Nu wordt werk gemaakt om normen voor de kwaliteitsbeoordeling af te spreken. Gelijke sorteringen is daar een onderdeel van. De directies van de drie

VAN VOORDEN-PROMAC

VAN VOORDEN GIETERIJ B.V.

Scheepsschroeven
HODI straalbuizen
Industrieel gietwerk
Machinefabriek

VAN VOORDEN REPARATIE B.V.

Schroefreparatie
Occasion schroeven
Zinkanoden
Slijtsloffen

PROMAC B.V.

Stuurmachines, Roeren
Verstelbare schroeven
Boegschroeven
Waterpompen
Scheepskranen
Koel-, vries- en scherfijsinstallaties
Vloeibaar ijs installaties
Waterbehandelingsinstallaties
Reddingsboten

EEN VOORSPRONG IN KWALITEIT EN TECHNIEK

VAN VOORDEN-PROMAC

Telefoon 31-(0)418-571200

Fax 31-(0)418-515790

vismijnen hebben daarover, zo las u al elders in dit blad, al een akkoord bereikt.

ZV start met dagelijkse info via Immarsat

De Zeebrugse Visveiling start binnenkort met de elektronische verspreiding van informatie over de veildagen, aanvoer, verwachtingen en prijzen. De communicatie verloopt via het Immarsat-satellietnet. De schippers krijgen hierdoor de mogelijkheid om ook hun vangstgegevens door te geven aan de Zeebrugse veiling. Bedoeling is om de gegevens over vraag en aanbod reeds in een vroeg stadium samen te krijgen. De informatie zal opvraagbaar zijn op het Pefa-netwerk van de ZV.

Op het Pefa-netwerk zijn, zo zei men ons in de ZV, al een twintigtal binnen- en buitenlandse kopers aangesloten die vanop afstand in Zeebrugge kopen. Onder hen zouden zich drie van de tien grootste kopers bevinden.

Veel garnaal in Zeebrugge

De Zeebrugse visserijvloot telt maar één garnaaalvisser meer en toch is het garnalaanbod in Zeebrugge aanzienlijk gebleven. De bevoorrading is afkomstig van een tiental (ook Nederlandse) Eurokotters die twee tot driemaal per week garnaal aanvoeren. De voorbije weken leverde die aanvoer tot 30 ton garnaal per week op.

Volgende maand in HVB
Interview met
Joël Verheye

Uitspraken Onderzoeksraad voor de zeevaart

* Tijdens de visvangst is de Z 576 *Ostara* op 9 februari 1998 in de omgeving van het eiland Guernsey gezonken. Alle bemanningsleden konden gered worden door de Britse treiler *Miranda*. Het onderzoek heeft uitgemaakt dat de Z 576 gekapseisd is omdat de bakboordboom volledig getopt was en de bakboordboel op dek lag, terwijl de stuurboordboom op 45° stond en de boel aan die zijde nog buitenboord vertoefde. Gelet op de kleine vrijboord van het schip is er water in gekomen en omdat de beide buitendeuren openstonden is het schip door de wateroverlast gekapseisd. Hetzelfde onderzoek wees uit dat de bemanning geen beroepsfouten ten laste gelegd kunnen worden.

* Op 11 september 1997 zonk het garnaalvisserstvaartuig N 12 *Arthur* in de omgeving van Deurboboei. Vlak daarvoor waren beide boelen vastgeslagen aan een wrak. Bij de pogingen om het schip los te maken moet een huidplaat losgekomen zijn, waarlangs binnenstromend water het heeft doen zinken. Ook hier konden de bemanningsleden geen fouten ten laste gelegd worden.

* Wie wel een beroepsfout aangewreven wordt is *Steven Korf*, de Nederlandse schipper van de Z 201 *Linquenda*. In de nacht van 2 juli 1997 is dat vaartuig in aanvaring geko-

EFC bouwt zeven nieuwe ateliers

In het Zeebrugse vismijnpark staan momenteel nog zeven bedrijfsruimten leeg. "Alle andere ateliers zijn verkocht of verhuurd aan reders of toeleveringsbedrijven. Het vismijnpark heeft een bezetting van 85 procent en de bedrijven die erin gevestigd zijn vertegenwoordigen ongeveer 300 arbeidsplaatsen", zegt ons ZV-directeur Johan Van de Steen. Nu zijn ook de werken aangevat voor de bouw van zeven nieuwe ateliers met een oppervlakte van 2.600 m².

Pro memorie eerst even dit. In februari 1997 verkocht hoofdaandeelhouder *Marie-Jeanne Becaus-Pieters* haar aandelen in de Zeebrugse Visveiling (ZV) aan de Nederlandse firma *Bontenbal Tapijten BV* uit Rotterdam. In het kader van die transactie werd de ZV omgedoopt tot *European Fish Centre NV* dat eigenaar werd van de pakhuizen van de ZV en van de niet-verkochte omliggende gronden. De exploitatie van de visafslag werd overgedragen aan een de nieuw opgerichte *NV Zeebrugse Visveiling* met als aandeelhouders *Marc Bekaert* (99 %) en de vennootschap *P.E. Trading & Consulting* waarin mevrouw *Becaus* een mandaat heeft.

De vastgoedmaatschappij EFC heeft zopas de nieuwe bouwactiviteiten opgestart. De zeven nieuwe ateliers zijn bestemd voor evenveel Zeebrugse en Heistse rederijen: de Rederij De Bounty (Z.54 en Z.36), Rederij De Parel (Z.186), Rederij Seabird (Z.98 en Z.121), Rederij Versluys-Couwyzer

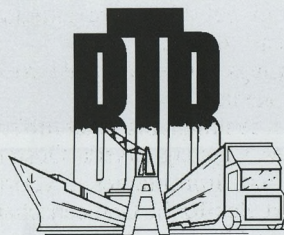
(Z.50), Rederij De Kaper (Z.69) en Rederij Vaya Con Dias (Z.526). De ateliers komen naast het pakhuis van rederij Zeemansblik. Bunkers Dobbelaere neemt een vestiging in gebruik naast Acutra. In het vismijnpark heeft de Visserij Coöperatie verder een terrein van 2.700 m² gekocht waarvoor de bouwaanvraag reeds is ingediend. Het pand moet klaar zijn voor 1 oktober 2000. Er is ook een ontwerp in de maak voor de bouw van drie panden voor toeleveringsbedrijven. (gw)

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS -
HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN
EN BINNENSCHIPPERS - CIWLT-

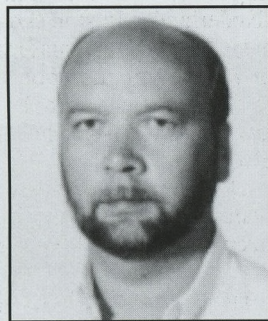
Maritiem

VOOR AL UW PROBLEMEN

WENDT U TOT DE

Secretaris

ZEEMANSBOND

ABVV

OOSTENDE - VEURNE -
DIKSMUIDE

Jules Peurquaetstraat 27

Oostende

Tel.: 059/55 60 85

Fax: 059/70 51 33

BRUGGE

Kustlaan 176

Zeebrugge

Tel.: 050/54 47 15

Fax: 050/54 42 53

N.782 in Nederlandse handen

De N.782 De Norma van de NV Valta uit De Haan is verkocht en komt in Nederlandse handen. De identiteit van de nieuwe eigenaar is ons niet bekend.

Robert Coelus

Vernieuwde Z.92 Lundy Gannet vaart opnieuw

Foto bovenaan. Vader Gust Flitser met zijn drie zonen: Bart (uiterst rechts), Peter en Jan (uiterst links).

Foto midden. De Z.92 Lundy Gannet zag er bij zijn vertrek als nieuw uit.

Foto onderaan. De bemanning bestaat van de Z.92: schipper Jan Flitser, stuurman Jan Slosse, motorist Tony Demunter, matrozen Inaki Devischere en Johnny Massenhove en lichtmatroos Emmanuel Coopman. (foto's gw)

NA DRIE MAANDEN zonder visserij is de Z.92 *Lundy Gannet* van August Flitser opnieuw in de vaart. Vorige woensdagavond vertrok het boomkorvaartuig naar het Bristol Kanaal. Het Zeebrugse schip is aan de Oostendse Baelskaai uitgekleeft en grondig vernieuwd.

ZOALS REEDS GEMELD in ons vorige nummer was er meer aan de hand dan de inbouw van een nieuwe motor, een 9-cilinder Wärtisila 9L20. De werken liggen nu achter de rug. Vorige week verliet het gerenoveerde vaartuig de Oostendse vissershaven voor een dubbele reis in het Bristol Kanaal.

De bemanning bestaat staat onder het gezag van schipper Jan Flitser. Het zijn stuurman Jan Slosse, motorist Tony Demunter en matrozen Inaki Devischere en Johnny Massenhove en lichtmatroos Emmanuel Coopman.

Intussen ligt het tweede schip van de familie Flitser, de Z.185 *Emerald Star*, nog aan de kaai. Het vaartuig moest enkele weken geleden uit de vaart met een vastgelopen motor. Van die onvoorziene omstandigheid wordt nu gebruik gemaakt om ook dat vaartuig te renoveren. Er komt eveneens een Wärsila-motor in en ook nieuwe Scania-hulpgroepen. Verder is voorzien in een herinrichting van de brug en vernieuwing van het visruim. Het schip krijgt eveneens een waterstraal- en schilderbeurt. Half oktober moet ook de Z.185 opnieuw varen. (gw)

N.73 verkocht aan Casier

Rederij De Westhoek BVBA, eigenaar van het Nieuwpoortse vaartuig N.73 *Kotje*, is verkocht aan de Oostendse reder Roger Casier. De N.73 kwam tien jaar geleden in de vaart ter vervanging van de N.73 *L'Étaplois* van Roger en zoon Gino Calcoen. Het *Kotje* is een boomkorvaartuig van 19,60 meter met een motorvermogen van 220 kW (300 pk). Eerder dit jaar kocht reder Casier kocht al de Oostendse garnaalvaartuigen O.430 en O.110. Gino Calcoen, houdt het nu bij zijn viswinkel in Middelkerke.

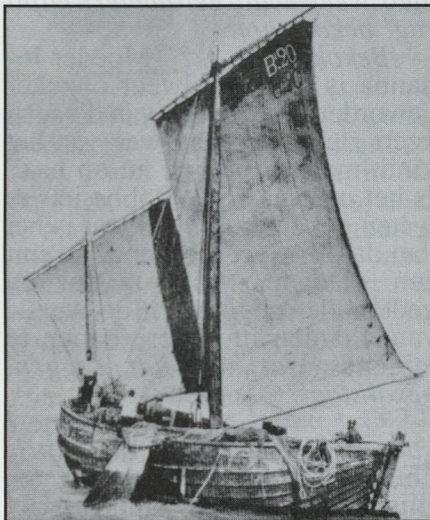
Padmos bouwt nieuwe Belgische eurokotter

Machinefabriek Padmos uit Stellendam heeft de opdracht binnen voor de afbouw van een eurokotter van 23,90 m. op een Pools casco. Opdrachtgever is Rederij Christophe BVBA uit Brugge, destijds eigenaar van de O.211 *Zeester* (216 kW/295 pk) en geschrapt in april. Het casco werd verkocht en vaart nu als O.20 *Mietje*, ter vervanging van de O.20 *Goewind*.

Overrompeling tewaterlating Blankenbergse Scute

DE TOELOOP WAS massaal voor de tewaterlating van de Blankenbergse Scute. Zoals het in Vlaanderen de traditie is was het even wachten tot de opeenvolgende sprekers uitgesproken waren vooraleer het startsein van de tewaterlating gegeven werd. Daar kwam een magnufles Halse Duvel bij te pas die meter Yvonne Strobbe (uit een Blankenbergse vissersfamilie) tegen de houten boeg aan stukken knalde. Peter Luc Van Damme, Blankenbergs auteur van vissersromans, keek geamuseerd toe. De B.1 *St.-Pieter* liet zich echter niet gewillig in het water trekken door een peloton gespierde Blankenbergenaars. Er waren wat extra pk's van een tractor die achter de hand werd gehouden en een flinke duw nodig om het schip in beweging te zetten. Onder uitbundig getoeter en applaus kreeg de scute voldoende water onder de kiel om zich drijvende te houden. De B.1 heeft nu een toekomst als drijvende ambassadeur. De stad Blankenberge zal het vaartuig vijf jaar inhuren in ruil voor promotionele aanwezigheid op diverse activiteiten in en buiten de badstad. Eind september nam de Scute al deel aan de *Antwerp Boat Show*. Volgend jaar gaat de replica onder meer Brest en Amsterdam aandoen. (foto's gw)

Links: de historische Blankenbergse scute B20. Rechts: de nieuwgebouwde replica van de scute tijdens de feesten naar aaleiding van de tewaterlating.

N.V. WILLEMS

Recuperatiebedrijf

Oude metalen en containerdienst

Torhoutsesteenweg 543 bus 1, Oostende

Tel (059) 51 44 66

Container nodig?
Bel 059 / 51 44 66

De Slag der Sporen van Hormonen in het Vlees

De slag der sporen... is een feuilleton dat maandelijks in HVB vervolgd wordt. © Tekst Flor vandekerckhove, tekeningen: Annie Vanhee

XIII

DOLF EN Z'N MOEDER schrikken zich een aap. In de deuropening staat Robbe. Onverwacht! Nog geen twee uur geleden was hij het huis uitgegaan om het schip in orde te brengen voor de visserij. Het is het tongenseizoen en de voorbije nachten zijn de vangsten goed geweest, uitzonderlijk goed zelfs voor de kustwateren waarvan iedereen dacht dat ze nu eindelijk echt leeggevestigd waren, heel erg leeggevestigd. Het is vandaag daarenboven windstil, het soort avond dat voor postkaartjes gebruikt wordt. Er is niets dat Robbes kleine scheepje De Laatste Klauwaert in de haven zou mogen houden. Niets liet vermoeden dat Robbe terug naar huis zou komen. En dat hij het wel gedaan heeft, voorspelt niet veel goeds, integendeel.

Dolf is al blij dat pastoor Flotte niet in het huis aanwezig is om moeder te bespringen. En Johanna is daar nog blijer om. Bij al het bedreigende dat de onverwachte thuiskomst van Robbe oproept is dat nog een lukslag. Dat belet niet dat moeder en zoon het ergste verwachten. Hadden ze het geweten, dan waren ze weg en hadden ze zeker de veilige schuilhaven, het huis van oom Willem, bij nicht Machteld, opgezocht.

— 'Vader!', zegt Dolf en hij probeert het zo vriendelijk mogelijk te laten klinken in een poging de nakende storm te bedaren.

— 'Vader! mij! niet!' antwoordt Robbe. 'Vader! mij! nooit! van! z'n! leven! meer!'

Robbe spreekt in nog meer uitroepstekens dan hij al gewoonlijk doet. De man is duidelijk kwaad, heel kwaad, zo kwaad zelfs dat hij het nodig vindt terug naar huis te komen; zo kwaad dat hij zelfs niet blijft hangen in de kroegen rond het slachthuis. Zo kwaad dat hij voor een keer niet waggelend het huis in komt, maar stekerecht, met wakkere ogen en een onbedwelmde geest, en daardoor des te gevaarlijker.

Moeder Johanna neemt instinctmatig de verdediging van haar kind op zich. Wat is er aan de hand? Waarom mag de kleine Dolf hem opeens geen vader meer noemen? Misschien heeft de kleine Dolf in de ogen van Robbe iets misdaan. Dan is het zaak om in een eerste fase 's mans aandacht van het kind af te leiden.

— 'Robbe! Is er iets met het schip? Licht het schip in panne?'

— 'En gij! Teef! Gij! moet! zwijgen! Gij! moet! vooral! zwijgen!'

— 'Maar Robbe, ik ben toch uw vrouw, de moeder van uw kind. je mag je zorgen met mij delen hoor. Als er iets verkeerd loopt, mag je het mij zeggen hoor. Wij vormen toch een gezin.'

— 'Een! Gezin! Dat! durft! te! zeggen! dat! we! een! gezin! zijn! Muiletrekker! Denkt! gij! dat! ik! niet! weet! wat! ge! achter! mijn! rug! bekokstoof?!'

— 'Bekokstoof? Ik?' Moeder Johanna is meteen alweer onzeker geworden. De woede van d'r man keert zich inderdaad weg van het kind, maar richt zich nu op haar. Is het over haar dat Robbe iets te weten gekomen is? En wat is het dan dat hij weet? Ze onderneemt een laatste, tot mislukken gedoemde, poging om de woede van d'r man in andere banen te leiden: 'Wat wil dat zeggen, bekokstoof?'

— 'Ge! moet! u! niet! dommer! voordoen!! dan!! ge!! al!! zijt!!' Nu wordt Robbe pas goed kwaad. Zijn stem gaat hoger klinken. Het aantal uitroepstekens achter zijn woorden neemt nog toe. 'Denkt!! gij!! dat!! ik!! niet!! te!! weten!! gekomen!! ben!! wat!! ge!! met!! de!! pastoor!! gedaan!! hebt?!'

Paniek. Moeder Johanna komt nu in een panieksituatie terecht. HIJ WEET HET! Hij weet het van Pierre Flotte en haar, van de verhouding, zo jaagt het van her naar der in haar toch al moegetergde hersenen. En dan volgt de logische consequentie. Haar brein werkt op volle kracht, zoals de flipperkast in het cafe waar ze in haar jeugd soms kwam, en denkt aan het ergste dat dan ook zeer vlug komt: tilt! Hij zal me hier ter plekke doodslaan. Ze springt recht uit d'r stoel en in een

instinctmatige vluchtreactie stuift ze naar de buitendeur, de enige uitweg, die Robbe met zijn brede lijf verspert. Hij vangt haar op en duwt haar ruw de stoel weer in waar ze als een hoopje ellende gaat snikken, wachtend op hetgeen komen zal.

Dolf zit er verstijfd bij. Hij beseft ten volle de ernst van de situatie, maar kan niets bedenken dat er iets aan zou kunnen veranderen—

— 'Geef! me! bier!!', roept Robbe, luid genoeg zodat heel de wijk het hoort, 'Godver! Verraden! worden! door! je! eigen! kutwijf! Dat! is! toch! wel! het! ergste! wat! een! mens! kan! overkomen! Goed! dat! een! mens! nog! vrienden! heeft, echte! vrienden!! Denk!! maar!! niets! dat! er! hier! iets! kan! gebeuren! zonder! dat! de! ouwen! het! te! weten! komt! Ik!! weet!! alles!!' En dan wordt hij een stuk kalmer als hij eraan toevoegt: 'Jan van 't slachthuis heeft! het me zojuist verteld! Van Flotte! Ik weet alles.'

Moeder Johanna is nog steeds het hoopje ellende dat zit te wenen. Ze heeft zich op die manier van een wereld afgekeerd, waarvan ze niets meer te verwachten heeft, behalve de toorn van haar achtgenoot. Maar Dolf heeft de wijziging bij Robbe opgemerkt. Hij heeft gehoord dat het aantal uitroepstekens achter Robbes woorden verminderd is op het cruciale moment in zijn monoloog, het ogenblik waarop hij zei dat hij het wist. De jongen denkt bliksemsnel na. Dat Robbe alles zou weten en bij het uiten van die woorden een kalmere toon aanslaat, betekent natuurlijk het omgekeerde van wat hij zegt. Het betekent dat hij bijlange niet alles weet; dat hij wellicht wel iets weet, maar dan ook niet meer dan dat.

— 'Ge moet niet altijd alles geloven wat de mensen zeggen,' zo probeert Dolf Robbe uit z'n tent te lokken.

— 'Zwijg gij! Gaat ge hier misschien ontkennen! dat de paster! bij Jan! langsgeweest is! om voor jou een job! in het slachthuis te ritselen?'

— 'Daar weet ik niets van.' Dolf roept het haast juichend uit. En

hij spreekt daarenboven de waarheid. Dat de pastoor dat zou gedaan hebben, daar weet hij niets van. Dat moet haast iets zijn dat Pierre Flotte uit eigen beweging gedaan heeft, iets dat hij heeft willen doen om zijn minnares te plezieren; of misschien heeft moeder het wèl aan de paster opgedragen haar zoon in het slachthuis binnen te loodsen, hem weg te houden van het schip, uit de klauwen van Robbe te houden, uit de onzekerheid van het vissersberoep.

In elk geval is het hiermee duidelijk dat Robbe inderdaad niet àlles weet; integendeel: dat hij eigenlijk niets weet, dat hij alleen maar weet heeft van iets dat helemaal naast de kwestie zit, van een onschuldige arbeidsbemiddeling van pastoor Flotte, iets dat parochieherders wel meer doen voor een schaap uit hun kudde, iets dat ze ook voor mensen doen die ze niet per se neuken.

— 'Als! ge! ergens! gaat! werken, dan zal! het bij mij! zijn, aan boord van! De! Laatste! Klauwaert! Ik! heb dat schip godver! met mijn eigen handen afbetaald... Waarom denkt gij! dat ik dat gedaan heb? Voor mijzelf! denkt ge echt! dat ik dat! schip! nodig heb? Godver!! ik kan aan de wal! in een nacht! méér verdienen! dan door een jaar op zee! te zwalpen. Ik ben een mens! met kloten! aan zijn lijf! Maar gij... Wat denkt ge! dat ge later zult doen? Als! ik! er! niet! meer! ben! Denkt! ge dat ge te vreten! zult hebben van zo'n kloterjob! in dat slachthuis? Denkt ge dat er toekomst zit in het opkuisen! van bloed, van stront, van hormonen? Ge zult borsten krijgen! van daar in die hormonen! te werken! Tieten!! Gij gaat nergens! werken! Gij komt bij mij. De paster! kan! mijn! zak! opblazen!'

— 'Maar natuurlijk, vader,' zegt Dolf, 'ik wil helemaal niet in 't slachthuis werken. Ik wil natuurlijk met je mee in zee.' Dolf liegt dat het niet mooi meer is. Hij weet nu eindelijk hoe hij de spanning kan wegwerken. En in een poging om z'n moeder weer bij de zaak te betrekken, zodat ook zij te weten komt dat het allemaal zo erg niet is als ze eerst gedacht heeft, dat Robbe helemaal niets weet over d'r verhouding met Pierre Flotte, dat het alleen maar om een job in het slachthuis gaat en over de manier waarop die job geritseld werd, dat het eigenlijk over Robbe gaat, over een manne- mens die zich ten onrechte in z'n

mannelijkheid aangetast voelt, godbetert omdat iemand anders werk zoekt voor z'n zoon; in een poging om haar dat allemaal diets te maken, zegt hij tot z'n moeder: — 'Wat denkt Flotte wel, moeder? Hij moet zich met ons niet moeien. Wij zorgen hier zelf wel voor elkaar.'

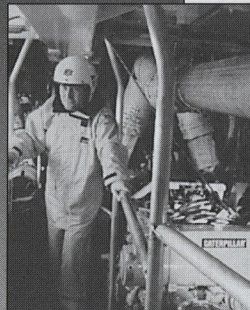
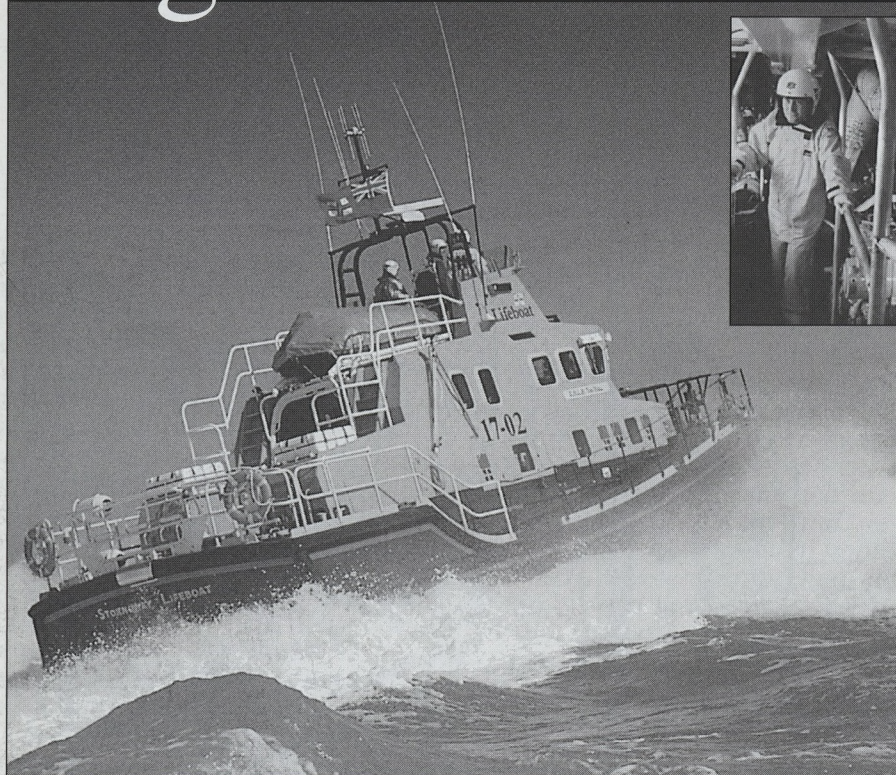
— 'Wat! heb! ik! je! gezegd! Heb! ik! je! niet! gezegd! mij! nooit! meer! vader! te! noemen? En! Die! Paster!! Hangt! Mijn Kloten! Uit! Ik ben! die vent!! méér! dan! beu! Godver! Kijk! Ik wil! dat hij! uit mijn!! huis! blijft, van mijn zoon! — dat wil zeggen van die gast hier — wegblijft! van mijn wijf weg! blijft — hij zal haar nog zot maken met al zijn tralala! — van mijn lijf blijft. Ha, mijn lijf!!!' En dan, opeens tot Dolf: 'Kom hier, klootzak! Aan tafel! Pak een stylo en papier! En schrijf nu eindelijk die brief naar de universiteit!' Dolf begrijpt er niets van, maar gehoorzaamt vlug. Uit de kast haalt hij de schrijfbenodigdheden en noteert wat Robbe dicteert. 'Schrijf op! Hierbij verklaar ik... — Gaat het, verstaat ge het? Ge kunt toch schrijven hé? ge kunt toch iets hé? — hierbij verklaar ik ondergetekende, Robrecht Van

Bethune, overall bekend als Robbe!, dat mijn lijf, heu hoe zegt ge dat... mijn lichaam na mijn overlijden, mijn kadaver dus, aan de wetenschap overgemaakt moet worden. Hebt ge dat? Staat het erop? En zet daar maar ons adres op en een datum en sluit dat maar mooi af. Zet er maar bij dat ik niet langs de kerk wil passeren, niet langs die van Flotte en niet langs die van niemand anders ook! Zet erop dat mijn heu kadaver stante pede naar de universiteit moet! En geef me onmiddellijk een postzegel om op die brief te plakken.'

Intussen heeft ook moeder Johanna de sfeerverandering in huis opgemerkt. Vergist zij zich als ze hoort dat Robbe niet langer meer in uitroepkens spreekt? Ze vangt flarden van zijn uitroeploze woorden op. Ze gelooft eerst haar oren niet! Haar man die bijna een normale toon aanheft. Zo heeft ze hem nog nooit gehoord. Hij klinkt haast sereen. Ze droogt haar tranen en ziet nog juist hoe Dolf de omslag dichtkleeft en er vooraan in grote letters opschrijft: Universiteit te 9000 Gent.

(vervolgt)

Cat® Scheepsmotoren gaan recht door zee.

TRECO
ENERGY SYSTEMS

Brusselvestwg 340 • 3090 Overijse
Tel (02) 689 24 66 • Fax (02) 686 03 00

FINANCIËEL ADVIES
VOOR DE VISSERIJ

'DE ZEE HEEFT VOOR MIJ
GEEN GEHEIMEN.
EN VOOR MIJ NIET ALLEEN.'

Mijn plannen? Daar wordt altijd naar geluisterd. Door mijn KBC-kantoordirecteur en de adviseur voor de zeevisserijsector. Zij weten alles over de tendensen en de inkomensvooruitzichten in onze sector. En ze zoeken altijd de beste oplossing voor mij. Op maat, vlot en professioneel. Zij zijn dé specialisten voor kredieten in de zeevisserij.

Vanzelfsprekend wilt ook u de beste behandeling voor uw kredietdossiers. Kom dus zeker eens langs bij KBC. We adviseren u niet alleen bij uw investeringsplannen. Jaarlijks behandelen we ook talrijke subsidiedossiers (FIVA en FIOV). Kortom, een volledige service die de moeite loont.

KBC BANK & VERZEKERING VERENIGT
DE KREDIETBANK, ABB-VERZEKERINGEN EN CERA BANK.

We hebben het voor u.